

Gestor: Ministerstvo financí
Schválil: Ing. Michal Částek
Mgr. Marek Souček
Zpracoval: Ing. Jana Baďová
Datum: 18. 6. 2018
E-mail, tel.: jana.badova@mfcz.cz, 257 042 349 Verze: 4
Zpracoval: Ing. Kateřina Kolitschová
E-mail, tel.: katerina.kolitschova@mfcz.cz,
257 043 219
Zpracoval: Ing. Jan Weinert
E-mail, tel.: jan.weinert@mfcz.cz, 257 043 054

Rámcová pozice

(Stanovisko pro Parlament ČR)

Projednávaná věc: Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání Víceletý finanční rámec pro období 2021 - 2027
Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů
Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví Víceletý finanční rámec na období 2021-2027
Návrh Interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě obecných nedostatků týkajících se vlády práva v členských státech

Identifikační čísla dokumentů: 8353/18 (COM(2018) 321 final), 8354/18 (COM(2018) 322 final), 8355/18 (COM(2018) 323 final), 8356/18 (COM(2018) 324 final)

Stupeň priority pro ČR: Národní priorita

1) Popis problematiky, včetně stadia projednávání:

Celkový kontext

Dne 2. května 2018 Evropská komise (EK) předložila balíček legislativních a nelegislativních návrhů k finančnímu rámci EU na období 2021-2027 (dále jen VFR, VFR 2021+). Vedle sdělení k nadcházejícímu finančnímu rámci balíček obsahuje i návrh nařízení upravujícího víceletý finanční rámec na období 2021-2027 a návrh meziinstitucionální dohody uzavřené mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o spolupráci v rozpočtových záležitostech a o řádném finančním řízení¹. Balíček dále obsahuje návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě obecných nedostatků týkajících se vlády práva v členských státech. Debata o VFR bude zahájena za bulharského předsednictví v Radě EU. Záměrem

¹ Kromě výše zmíněných návrhů Komise dále předkládá návrh nařízení Rady k zavedení tří nových vlastních zdrojů Evropské unie COM(2018) 326, návrh implementačního nařízení systému vlastních zdrojů COM(2018) 327 a návrh nařízení Rady upravujícího výběr vlastního zdroje z daně z přidané hodnoty COM(2018) 328, ke kterým je zpracována samostatná rámcová pozice.

Evropské komise je dosáhnout konečné dohody o VFR mezi Radou a Evropským parlamentem před volbami do Evropského parlamentu a summitem leaderů v Sibiui 9. května 2019. Po vstupu v platnost Lisabonské smlouvy se VFR schvaluje ve formě nařízení (čl. 312 SFEU), které přijímá jednomyslně Rada po obdržení souhlasu Evropského parlamentu. Debata o VFR bude průběžně probíhat v jednotlivých sektorových Radách EU. Klíčovou formací však bude Rada pro obecné záležitosti (GAC), která bude tuto debatu zaštiťovat a bude zajišťovat celkovou horizontální koordinaci diskusí mezi členskými státy. Politické dohody členských států k budoucímu VFR bude dosaženo na Evropské radě.

Obecná charakteristika návrhu

Rozpočet, který bude poprvé sestavován pro EU27, by měl být dle EK moderní, jednodušší, flexibilnější a zacílenější. Jeho hlavním principem má být zaměření na evropskou přidanou hodnotu a dosažené výsledky, při současném respektování právního státu. Navržený rozpočet se snaží reagovat na hlavní unijní priority, seskupené do sedmi tematických kapitol, kolem nichž jsou vystavěny jednotlivé programy. Na období let 2021-2027 tak Komise navrhuje v běžných cenách rozpočet v celkové výši 1 279 mld. EUR v závazcích (1,114 % HND EU27) a 1 246 mld. EUR v platbách (1,08 % HND EU27).

Výdajová strana rozpočtu

I. Jednotný trh, inovace, digitál (187,4 mld. EUR v závazcích, 15 % VFR 2021+)

V rámci této rozpočtové kapitoly budou poskytovány prostředky na výzkum a inovace, klíčovou strategickou infrastrukturu, jednotný trh a strategické vesmírné projekty.

Výzkum a inovace (102,6 mld. EUR)

Nadcházející rámcový program EU pro výzkum, vývoj a inovace „**Horizont Evropa**“ naváže na současný rámcový program EU pro výzkum a inovace Horizont 2020 (2014-2020) s celkovou alokací **97,6 mld. EUR** (nárůst o 23 % oproti současnému VFR). Rámcový program „Horizont Evropa“ bude zaměřen na posílení vědecké a technologické základny EU, podporu konkurenceschopnosti EU a její inovační výkon a plnění strategických priorit EU s ohledem na globální výzvy. Rámcový program „Horizont Evropa“ bude opětovně členěn do 3 pilířů: 1) Otevřená věda – projekty navazující na úspěchy Evropské rady pro výzkum, akcí Marie Skłodowské-Curie a výzkumných infrastruktur. Cílem je posílit vedoucí pozici EU v oblasti vědy, vysoce kvalitních vědomostí a rozvoji dovedností. 2) Globální výzvy a průmyslová konkurenceschopnost – zaměří se na vytváření nových znalostí a jejich aplikace do inovací a rozvoj digitálních technologií. Podstatnou „novinkou“ tohoto pilíře se stanou tzv. „mise“, vysoce problémově-orientované iniciativy, které by ještě více efektivním způsobem měly napomáhat řešit socioekonomické výzvy, se kterými se členské státy EU potýkají. 3) Otevřené inovace – nový pilíř umožňující jednotné kontaktní místo pro inovátory s vysokým potenciálem s cílem uvést Evropu na přední místo v inovacích vytvářejících trh. Za tímto účelem bude zřízena nová Evropská rada pro inovace.

Součástí programu Horizont Evropa bude Společné výzkumné středisko (JRC), které bude poskytovat tvůrcům politik EU nezávislou vědeckou podporu a také Evropský

institut pro inovace a technologie (EIT), který bude poskytovat podporu všem třem pilířům.

V rámci nového programu bude navrženo další zjednodušení pravidel pro konečné příjemce, zejména u vykazování nákladů, zvýšení flexibility pro přesun prostředků v rámci i mezi jednotlivými pilíři a způsobů předkládání a hodnocení návrhů. Bude zajištěna vyšší komplementarita s ESI fondy a dalšími programy EU.

Mezi další programy této oblasti se řadí **Program pro výzkum a školení Euratom** s celkovou alokací **2,4 mld. EUR**, který bude poskytovat prostředky na financování jaderného výzkumu a školení v rámci EU. Bude podporovat výzkum v oblasti jaderné bezpečnosti, připravenosti na případné nehody a související radiaci, řízení radioaktivního odpadu a rozvoj energie fúze.

Dále zde bude zařazen projekt pro financování **Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru (ITER)** s celkovou alokací **6,07 mld. EUR** (nárůst o 103 % oproti současnému VFR).

Evropské strategické investice (49,9 mld. EUR)

Na úspěch Evropského fondu pro strategické investice (EFSI) má dle návrhu EK navázat nový, plně integrovaný investiční program **InvestEU** s celkovou alokací **15,7 mld. EUR** (z toho 1 mld. EUR je očekávána z reflows, tedy finančních prostředků vrácených ve prospěch finančních nástrojů), který by měl na základě pákového efektu veřejných financí přilákat mnohonásobně více soukromých investic a ukotvit všechny centrálně řízené finanční nástroje v rámci EU. Bude poskytovat záruky z rozpočtu EU (dle návrhu celkem 15,2 mld. EUR) za úvěry skupiny EIB a jiných partnerů na strategické investice do udržitelné infrastruktury, výzkumu a inovací, digitální transformace, přístupu malých a středních podniků k financím, vzdělávání, dovedností, sociální infrastruktury a sociálního hospodářství. Stejně tak bude poskytovat poradenství a doprovodná opatření ke vzniku a rozvoji projektů.

Program InvestEU se má skládat z Fondu InvestEU, Podpory InvestEU a Portálu InvestEU. Fond bude sdružovat prostředky všech centrálně řízených finančních nástrojů v jednotném a flexibilním záručním nástroji na úrovni EU, který zaručí úspory z rozsahu. Podpora InvestEU má navázat na Evropské investiční poradenské středisko (EIAH), Portál InvestEU bude pokračovatelem Evropského investičního projektového portálu (EIPP).

Pro investice do infrastruktury v oblasti transevropských dopravních, digitálních a energetických sítí by měl být k dispozici zreformovaný **Nástroj pro propojení Evropy (CEF)** s rozpočtovanou alokací **24,5 mld. EUR** (nárůst o 10 % oproti současnému VFR bez zahrnutí převodu z Kohezního fondu a alokace z Evropského obranného fondu), který by měl lépe zajistit synergie mezi těmito třemi sektory. V sektoru dopravy (12,8 mld. EUR) se CEF zaměří na dokončení dopravních sítí, podporu Evropských systémů na řízení dopravy a na transformaci EU směrem k propojené, udržitelné, inkluzivní a bezpečné mobilitě. Evropská komise opět navrhuje převést do CEF část alokace Kohezního fondu ve výši 11,3 mld. EUR na financování dopravních projektů s vysokou přidanou hodnotou EU, což navýší obálku na dopravní sektor. Stejně tak má tuto obálku navýšit podpora armádní mobility z Evropského obranného fondu ve výši 6,5 mld. EUR. Celkem tak má být v dopravní části CEFu k dispozici 30,6 mld. EUR.

V sektoru energetiky (8,6 mld. EUR) bude CEF nasměrován na dokončení prioritních částí energetických sítí důležitých pro vnitřní trh, dále na podporu chytrých a digitalizovaných sítí, vč. výstavby plnicí a dobíjecí infrastruktury, a na spolupráci členských států při integraci přeshraničních projektů obnovitelných zdrojů.

V digitálním sektoru (3 mld. EUR) by měl CEF maximalizovat přínosy, které by občané a podniky měli získat z jednotného digitálního trhu v Evropě. Bude tak podporovat vytváření vysokokapacitních digitálních sítí a usnadnění přístupu veřejných subjektů a podnikatelů k těmto sítím do roku 2025.

Nový **Program pro digitální Evropu** s celkovou alokací **9,2 mld. EUR** by měl pomoci vyplnit mezeru v investicích do digitální oblasti za účelem transformace evropské společnosti a hospodářství. Tento nový program bude podporovat projekty v oblastech umělé inteligence, superpočítačů, kybernetické bezpečnosti, digitálních dovedností a zavádění digitálních kapacit a interoperability. Cílem je posílení kapacity v oblasti vysoce výkonných počítačů, rozšíření a nejlepší využití digitálních technologií ve veřejném i soukromém sektoru, sjednocení politik a zdrojů EU, členských států a regionálních autorit. Program bude centrálně řízen Komisí.

Jednotný trh

Nový **Program pro jednotný trh** s alokací **6,1 mld. EUR** má za cíl zajistit efektivní fungování jednotného trhu pomocí spolupráce mezi orgány a podpořit tak poskytování služeb občanům a zejména malým a středním podnikům. V tomto programu má být integrován současný program COSME (alokace 3 mld. EUR), bezpečnost potravin (1,7 mld. EUR), statistický program (552 mil. EUR), ochrana spotřebitele (188 mil. EUR) a např. nástroj SOLVIT. Program se tak zaměří na posílení regulatorní a administrativní spolupráce mezi ČS a Komisí, nastavení efektivních pravidel a standardů, zajištění vysoké úrovně zdraví a pohody zvířat a rostlin a na produkci kvalitních statistických informací.

Program pro boj proti podvodům (181 mil. EUR) bude nadále podporovat snahy ČS předcházet a bojovat s podvodem proti finančním zájmům EU. Nově bude do tohoto programu integrován současný program Herkules III.

Program spolupráce v oblasti zdanění (Fiscalis) (270 mil. EUR) podporuje spolupráci mezi národními daňovými úřady a **Program spolupráce v oblasti cel (Customs)** (950 mil. EUR) spolupráci mezi národními celními úřady.

Vesmír

Plně integrovaný **Program pro vesmír** s celkovou alokací **16 mld. EUR** (nárůst o 44 % oproti současnému VFR) má propojit veškeré aktivity v této oblasti a podpořit větší efektivitu jejich financování a větší viditelnost a flexibilitu. Cílem programu je zajištění kontinuity existující vesmírné infrastruktury a služeb a vývoj nových. V této oblasti jsou do nového programu integrovány současné programy Copernicus, Galileo a EGNOS a nově jsou uvedeny programy GOVSATCOM a SST. Program by měl také zvýšit globální konkurenceschopnost evropského vesmírného sektoru a posílit kapacity EU pro zaručený přístup k vesmíru a službám. Některé aktivity budou delegovány na agentury a mezinárodní subjekty, zejména Evropskou agenturu pro globální navigační satelitní systém (GSA), resp. její nástupnickou Agenturu EU pro Kosmický program (EUASP), a Evropskou kosmickou agenturu (ESA). Větší

koherenci, zviditelnění a rozpočtovou flexibilitu zajistí jednotné nařízení pro všechny aktivity.

II. Koheze a hodnoty (442,4 mld. EUR v závazcích; 34,5 % VFR 2021+)

Komise navrhuje modernizovat a posílit kohezní politiku² tak, aby pomohla zrychlit konvergenci a snížit hospodářské, sociální a územní nerovnosti uvnitř členských států a napříč Evropou. Koheze by také měla dle EK hrát významnější roli v podpoře probíhajících reforem v členských státech tím, že bude posílena vazba mezi rozpočtem EU a evropským semestrem.

Evropská komise dále navrhuje navázat na praxi stávajícího období a rozdělit regiony do tří kategorií – na méně rozvinuté (do 75 % HDP na obyv. průměru EU), přechodové (75-100 % HDP na obyv. průměru EU) a na rozvinutější regiony (nad 100 % HDP na obyv. EU). EK rovněž navrhuje zachovat způsobilost pro Kohezní fond, tj. do úrovně 90 % HND na obyv. průměru EU.

Hlavním kritériem pro rozdělení prostředků fondů kohezní politiky by mělo zůstat dle Komise nadále **relativní HDP/obyv.** (cca 81% váha), zohledněny by však měly být i **další faktory** (obecně se vychází z průměru dat za poslední tři roky): nezaměstnanost (15% váha) – zejména mladých; klimatická změna (1% váha) – prostřednictvím CO₂ překračujícího cíle emise skleníkových plynů pro rok 2030 mimo schéma emisních povolenek; či přijímání/integrace migrantů (3% váha) – čistá migrace ze zemí mimo EU od roku 2013) tak, aby všechny potřebné regiony prostředky získaly. Komise navrhuje zvýšit národní spolufinancování (na 30 % pro nejméně vyspělé regiony a Kohezní fond, 45 % pro přechodové regiony a 60 % pro nejvyspělejší regiony), znovuzavést pravidlo pro zrušení závazku n+2 a výrazně snížit rovněž předfinancování (na 0,5 % alokace ročně). Komise dále navrhuje omezit způsobilost DPH jen na projekty do 5 mil. EUR. Cílem Komise je také **zefektivnit možnosti kombinace prostředků koheze s jinými programy**, mj. sjednocením pravidel či umožněním převodů do jiných nástrojů (např. InvestEU v rámci rozpočtové kapitoly I. Jednotný trh, inovace a digitál).

Tyto fondy mají být i nadále implementovány ve sdíleném řízení, přičemž Komise navrhuje zjednodušení a zefektivnění implementace, zejména díky synergiím a sjednocení pravidel implementace napříč fondy³, diferencované implementaci spočívající v méně náročných řídicích a kontrolních systémech pro programy s dobrou historií, nebo zvýšené flexibilitě, tj. možnosti v rámci střednědobé revize upravit v případě potřeby priority pro poslední roky VFR, převést až 5 % alokace mezi jednotlivými fondy nebo převést až 15 % alokace z méně vyspělých regionů do jiné kategorie regionů (opačným směrem limit stanoven není).

Na rozdíl od předchozích programových období, kdy kohezní politika fungovala v rámci samostatné podkapitoly, je v současném návrhu Komise oblast „Koheze a hodnoty“ vyčleněna přímo do samostatné rozpočtové kapitoly a rozdělena na tři podokruhy.

2 Kohezní politika je prováděna prostřednictvím tří hlavních fondů – Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), Evropského sociálního fondu (ESF) a Kohezního fondu (CF).

3 Jedno společné nařízení (tzv. „obecné nařízení“) pro všechny ESI fondy (ERDF, ESF, CF), EMFF a dále AMF, ISF a EBMF).

Regionální rozvoj a koheze (273 mld. EUR)

Kohezní politika je dle Evropské komise vyjádřením solidarity mezi Evropany a současně představuje hlavní investiční nástroj EU. Podpora hospodářské konvergence nejméně rozvinutých regionů Evropy prostřednictvím **Evropského fondu pro regionální rozvoj** (ERDF), na který je vyčleněno **226,3 mld. EUR** (nárůst 16 % oproti současnému VFR; 215,2 mld. EUR na Investice pro růst a zaměstnanost, 9,5 mld. EUR na Evropskou územní spolupráci a 1,6 mld. EUR na nejvzdálenější regiony a řídké osídlené oblasti), a **Fondu soudržnosti** (CF) s alokací **46,7 mld. EUR** (pokles o 37 % oproti stávajícímu VFR; z této částky má být 11,3 mld. EUR stejně jako v současném VFR převedeno do Nástroje pro propojení Evropy (CEF)), posiluje jednotný trh a vytváří příležitosti pro zaměstnance, spotřebitele i firmy napříč EU.

V období 2021-2027 by měly tyto fondy pomoci členským státům snižovat rozdíly prostřednictvím intervencí zaměřených na **pět hlavních cílů**: *i) chytřejší* („smarter“) *Evropa* – k podpoře konkurenceschopnosti, digitální transformace, podnikání a inovací; *ii) zelenější bezuhlíková Evropa* – zaměření na energetickou účinnost, podpora přechodu na nízkouhlíkové technologie, podpora obnovitelných zdrojů energie, oběhového hospodářství; *iii) propojenější Evropa* – vytvoření regionálních sítí a systémů k podpoře udržitelné dopravy, chytrých energetických sítí a vysokorychlostních datových přístupů; *iv) sociálnější Evropa* – celoživotní vzdělávání, infrastruktura pro vzdělávání, zdraví, kultura a sociální infrastruktura; *v) Evropa blíže občanům* – posilování růstu a socioekonomického místního rozvoje městských, venkovských a pobřežních oblastí prostřednictvím místních iniciativ.

Hospodářská a měnová unie (25 mld. EUR)

V návaznosti na balíček k prohlubování evropské hospodářské a měnové unie (HMU) z prosince 2017 Komise navrhuje nové rozpočtové nástroje pro stabilní eurozónu a konvergenci k ní. Tyto nástroje by měly být doplňkem k jiným fondům (ESIF, InvestEU) v podpoře konvergence, finanční stability, vytváření pracovních míst, růstu a investic.

Cílem **Programu na podporu reforem** (SRSP) má být modernizace ekonomik členských států, zvýšení jejich odolnosti a posílení konvergence HMU. Má pomoci řešit národní reformy strukturální povahy, tj. poskytnout dodatečnou podporu pro implementaci potřebných reforem identifikovaných v rámci Evropského semestru, umožní rovněž dosáhnout úspor z rozsahu a sdílení dobré praxe mezi členskými státy. Program tvoří tři samostatné, vzájemně komplementární nástroje:

Nástroj pro provádění reforem (Reform Delivery Tool; 22 mld. EUR) má být určený na podporu reforem strukturální povahy identifikovaných v rámci evropského semestru. Tento nástroj v přímém řízení Komise má poskytnout členským státům finanční příspěvek poté, co splní reformní závazky, které členský stát sám navrhne a následně dohodne s Komisí (podrobná sada opatření, milníky implementace, harmonogram splnění kroků ve lhůtě max. 3 let). Evropská komise zde navrhuje, aby se členským státům přidělily národní obálky dle počtu obyvatel.

Konvergenční nástroj (Convergence tool; 2,16 mld. EUR) má za cíl poskytnout finanční a technickou pomoc členským státům, které se chystají přijmout euro a které podniknou jasné kroky k jeho přijetí v daném časovém rámci. Prostředky, které

nebudou v tomto nástroji zazávazkovány ke konci roku 2023, budou převedeny do Nástroje pro provádění reforem.

Nástroj technické podpory (Technical Support Instrument, 840 mil. EUR) má navázat na současný Program pro podporu strukturálních reforem (SRSP), na žádost členských států bude poskytovat technickou podporu „na míru“ pro implementaci institucionálních a administrativních strukturálních reforem a strukturálních reforem k udržení růstu.

Novinkou je také do tohoto podokruhu zařazený návrh na vytvoření **Evropské investiční a stabilizační funkce** (European Investment Stabilisation Function for the Economic and Monetary Union, EISF), která by měla doplnit existující nástroje na národní a evropské úrovni a sloužit **k absorbování velkých asymetrických makroekonomických šoků v eurozóně**. EISF by měla mít dvě části, záruční, kdy rozpočet EU by měl ručit za půjčky v celkové maximální výši 30 mld. EUR, a grantovou, kdy by nová EISF měla subvencovat úrokové míry z příspěvků členských států eurozóny na základě jejich podílu na příjmech z ražebného (očekávaná alokace 600 mil. EUR). EISF by byla otevřena i nečlenským zemím eurozóny zúčastněným v mechanismu směnných kurzů ERM II v případě, že by se podílely na jejím financování. Aby se zamezilo případnému morálnímu hazardu a naopak se posílila motivace ČS mít zdravé fiskální a strukturální prostředí, přístup k EISF by měly jen ČS splňující kritéria způsobilosti, spočívající mj. v plnění rámce evropského hospodářského a fiskálního dohledu v období před asymetrickým šokem.

K ochraně eura proti padělání a související trestné činnosti je pak určen program **Pericles** s alokací 8 mil. EUR, který má příslušným národním orgánům pomoci s budováním potřebné kapacity, výměnou informací či výcvikem.

Investice do lidí, sociální koheze a hodnoty (139,5 mld. EUR)

Hlavním nástrojem pro investice do lidského kapitálu má být **Evropský sociální fond +** (ESF+) s alokací **101,2 mld. EUR** (nárůst o 9 % oproti současnému VFR), který má pomáhat lidem získat lepší zaměstnání prostřednictvím zvyšování kvalifikace/rekvalifikací, zajistit spravedlivější pracovní příležitosti a posilovat sociální začlenění. ESF+ má pomoci s realizací principů Evropského pilíře sociálních práv, přičemž v rámci jediného, komplexního nástroje efektivněji a flexibilněji sdružuje veškeré nástroje v sociální oblasti (začlenění stávajících programů Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých – YEI, Fond na pomoc nejvíce znevýhodněným – FEAMD, Program pro zaměstnanost a sociální inovace – Employment and Social Innovation Programme a Program na podporu zdraví – Health Programme). Dle Komise tak budou zajištěny efektivnější výsledky díky snížení administrativní zátěže, flexibilitě potřebné pro reakce na neočekávané sociální výzvy a zaměření se spíše na výsledky, když se základní formou sledování nákladů má stát jejich zjednodušené vykazování.

K zajištění mobility, spolupráce a zlepšení vzdělávacího systému bude nadále určen program **Erasmus+**, jehož alokace by měla být více než zdvojnásobena na **30 mld. EUR** (nárůst o 122 % oproti současnému VFR). Současná architektura programu, stejně jako jeho implementace prostřednictvím Národních agentur budou zachovány, snížit by se však měla administrativní náročnost, mj. zjednodušením procesů a procedur, optimalizací elektronických nástrojů nebo snížením reportovacích povinností.

Evropské sbory solidarity (ESS), fungující od roku 2016, by měly s alokací **1,26 mld. EUR** i nadále posilovat zapojení mladých lidí do dobrovolnických a solidárních aktivit v EU i v zahraničí a umožnit sdružení existujících zdrojů a znalostí tak, aby mohly být efektivně řešeny společenské potřeby a uspokojena poptávka.

Novým nástrojem s alokací **950 mil. EUR** je **Fond pro justici, práva a hodnoty** (Justice, Rights and Values Fund) spojující dnes již v jisté podobě fungující **Program pro práva a hodnoty** a **program Spravedlnost**. Zatímco Program pro práva a hodnoty bude oproti stávajícímu víceletému rámci navýšen ze 439 mil. EUR na 642 mil. EUR, program Spravedlnost má být mírně snížen z 377 mil. EUR na 305 mil. EUR. Fond má podporovat základní evropské hodnoty a lidská práva prostřednictvím podpory otevřené, demokratické a inkluzivní společnosti a rozvíjet evropskou oblast právního státu podporou justiční spolupráce a jednoduššího přístupu k právu pro občany.

Na podporu evropské kulturní diverzity, kulturního dědictví či vytváření kvalitních a rozličných evropských kulturních děl bude i v novém období určen nástroj **Kreativní Evropa** s alokací **1,85 mld. EUR** ve dvou programech (MEDIA, Kultura).

III. Přírodní zdroje a životní prostředí

(378,9 mld. EUR v závazcích, tj. 30 % celkového objemu VFR 2021+; pokles oproti VFR 2014-2020 pro EU 27 v běžných cenách odpovídá cca 3 %, v reálném vyjádření se jedná o pokles o 16 %)

Evropská komise navrhuje reformovanou a modernizovanou společnou zemědělskou politiku (SZP), která bude klást větší důraz na ochranu životního prostředí a klimatickou změnu. Politika bude i nadále prováděna ve sdíleném řízení a bude rozdělena do dvou pilířů: **přímé platby pro zemědělce a rozvoj venkova**. Celkový objem prostředků z **Evropského zemědělského záručního fondu** a **Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova** je navržen ve výši **365 mld. EUR**, tj. celkově o 4% méně než činí současný rozpočet pro EU 27 v běžných cenách. Nový implementační model bude znamenat posun od současné politiky sledování souladu s pravidly k politice orientované na výsledky. Jednotný programovací nástroj **Strategický plán Společné zemědělské politiky** má umožnit členským státům větší flexibilitu při výběru opatření odpovídajících jejich potřebám, a to na základě společného souboru cílů definovaných na úrovni EU. Nový implementační model by měl zároveň přinést zjednodušení pro zemědělce a úřady.

Přímé platby zůstanou základní součástí SZP, jejich objem však má být dle návrhu Komise mírně redukován a mají být rovněž lépe zacíleny. Mezi členskými státy bude pokračovat konvergence sazeb na hektar k průměru EU. Pro všechny členské státy, jejichž sazby jsou pod 90 % průměru EU, bude rozdíl mezi jejich sazbou a 90 % průměru EU snížen na polovinu. Tato externí konvergence má být dle Komise financována všemi členskými státy, jejichž úroveň přímých plateb na hektar dosahuje více než 90 % průměru EU.

Vyrovnanějšího rozdělení přímých plateb na úrovni zemědělských podniků by mělo být dle Komise dosaženo **zavedením povinného zastropování**. **Komise navrhuje postupnou redukci přímých plateb pro zemědělce nad 60 tisíc EUR, přičemž absolutní strop je stanoven na 100 tisíc EUR**. Úspory získané zastropováním mají zůstat v národní obálce a budou moci být využity primárně v rámci prvního pilíře pro

malé a střední farmy, na další formy přímých plateb oddělených od produkce, případně na rozvoj venkova.

Ozelenění využívané v současném programovém období bude nahrazeno začleněním plateb na ozelenění, kontrol podmíněnosti a dobrovolných agro-environmentálních opatření do jednotného flexibilního rámce směřujícího k vyšší environmentální a klimatické ochraně.

V Evropském zemědělském záručním fondu bude vyčleněná krizová rezerva v minimálním objemu 400 milionů EUR na rok, EK však bude v případě nutnosti moci tuto částku navýšit. Rezerva má sloužit jako další článek záchranné sítě zemědělského sektoru pro případ nepříznivého vývoje na trhu nebo rozsáhlých krizí s dopadem na zemědělskou produkci či distribuci.

V případě **Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova** navrhla Komise navýšení národního spolufinancování na 30 % pro méně rozvinuté regiony (oproti 15 % v současném období) a 57 % pro všechny ostatní regiony (zatímco v současném období je tato míra odstupňována dle vyspělosti regionu od 25 do 47 %).

V souladu se zesílenou orientací SZP na klimatické priority a ochranu životního prostředí navrhuje Komise povinně vyčlenit 30 % celkových zdrojů **Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova** na opatření, která jsou prospěšná pro klima a životní prostředí.

Komise navrhuje flexibilitu pro přesun prostředků mezi oběma pilíři ve výši 15 %. Tento podíl může být dále navýšen o 15 procentních bodů pro přesun prostředků na opatření sledující klimatické a environmentální cíle.

Nad rámec alokace v rozpočtové kapitole III se předpokládá využití 10 mld. EUR z programu Horizont Evropa na podporu výzkumu a inovací v zemědělství.

Evropský námořní a rybářský fond s objemem 6,1 mld. EUR (což odpovídá současnému objemu v běžných cenách pro EU 27) má nadále podporovat udržitelný rybářský sektor a komunity žijící v pobřežních oblastech. Mezinárodní rybářské dohody s celkovým objemem 990 milionů EUR na příspěvky regionálním organizacím umožňují rybářským flotilám EU přístup do vod třetích zemí.

Program na ochranu životního prostředí a klimatické akce LIFE má být posílen na 5,5 mld. EUR (tj. nárůst o 72 % oproti VFR 2014-2020 pro EU 27). Je zaměřen na hledání inovativních řešení problémů životního prostředí a klimatické změny. Financuje projekty v oblasti energetické účinnosti, nízkouhlíkového hospodářství a zachování biodiverzity. Navýšení je dáno mj. rozšířením počtu pokrývaných témat.

IV. Migrace a ochrana hranic

(34,9 mld. EUR v závazcích, tj. 3 % celkového objemu VFR 2021+; nárůst oproti VFR 2014-2020 pro EU 27 v běžných cenách o 252 %, reálný nárůst výdajů ve stálých cenách 2018 je o 207 %)

Pro potřeby řešení výzev spojených s řízením uprchlických toků a migrací navrhuje Komise zřídit ve VFR novou rozpočtovou kapitolu IV - Migrace a správa hranic.

Tematicky se má tato kapitola komplexně zaměřit na otázky spojené s migrací, azylem a překračováním hranic. Kromě pohybu osob se tedy dotýká rovněž zboží a implementace celní unie. Návrh reaguje na nedostatečnou pružnost současného

rámce vytvořením finanční rezervy a možností revize specifických priorit tak, aby bylo možné flexibilněji financovat řešení nejpalčivějších problémů.

Výše rozpočtu i struktura financování oblasti migrace a bezpečnosti tak mají doznat jedné z nejvýraznějších změn ve srovnání se současným VFR. Ve stávajícím VFR 2014-2020 jsou prostředky pro ochranu hranic, migrační a azylovou politiku a spravedlnost sdruženy v rámci rozpočtové kapitoly III. Podle návrhu Komise by v období 2021-2027 měly být prostředky na spravedlnost a integraci úspěšných žadatelů o azyl či legálních migrantů přesunuty do rozpočtové kapitoly II (viz část Koheze a hodnoty), ale prostředky na vnitřní bezpečnost budou spolu s prostředky na obranu tvořit nově kapitolu V (viz část Bezpečnost a obrana). Migrace, azyl a správa hranic pak mají mít vlastní rozpočtovou kapitolu IV.

Aktivity související s migrací, azylem a ochranou hranic mají být financovány ze dvou fondů, které v jisté podobě fungují již nyní: **Fond pro integrovanou správu hranic a Azylový a migrační fond.**

Fond pro integrovanou správu hranic (celkem 9,3 mld. EUR, nárůst v běžných cenách o 241 % oproti VFR 2014-20 pro EU 27) cílí na lepší správu unijních vnějších hranic, včetně vízové politiky a podporu členských států v implementaci celní politiky. Pokryty by tak měly být například modernizace schengenských víz, včetně digitalizace celého procesu; posílení národních kapacit ochrany hranic; rozvoj informačních systémů EU a jejich vzájemná interoperabilita; další posílení Evropské pohraniční a pobřežní stráže, včetně navýšení personálních kapacit ze současných 1 500 na 10 000 pohraničnicků; vybavení pro celní správu.

Azylový a migrační fond (celkem 10,4 mld. EUR, nárůst v běžných cenách o 61 % oproti VFR 2014-20 pro EU 27) má financovat aktivity spojené s legální migrací, efektivním prováděním návratové politiky a bojem s nelegální migrací, včetně vnější dimenze migrace a pomoci členským státům s potřebnými procesy. Dále se má zaměřit na implementaci a budování kapacit potřebných pro společnou azylovou politikou a na praktickou spolupráci mezi členskými státy v rámci solidarity. Prostředky na podporu integračního procesu by měly být poskytovány z kohezní politiky. Spolupráce se třetími zeměmi a opatření na boj s příčinami migrace budou podporovány z nástrojů na financování vnější činnosti EU.

U obou fondů bude část prostředků ve sdíleném řízení - implementace programů bude tedy probíhat na národní úrovni ve spolupráci s Evropskou komisí. Naopak v přímém řízení si Komise ponechá část prostředků na celounijní aktivity, řízení obálky směřované pro celní vybavení a předem nealokovanou rezervu, kterou bude možné využívat dle aktuální potřeby. Co se týče tematických priorit, počítá Komise u obou fondů s využíváním tematických priorit pro část alokovaných prostředků, které mohou být měněny pravidelně tak, aby byla zajištěna flexibilita reakce na nové výzvy.

Součástí této rozpočtové kapitoly jsou i rozpočty pro agentury jako Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO), Evropská pohraniční a pobřežní stráž (FRONTEX) nebo Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA). Cílem je zajistit komplexní přístup k řízení migrace a efektivní ochrana vnějších hranic s posíleným rozpočtem.

V. Bezpečnost a obrana

(27,5 mld. EUR v závazcích, tj. 3 % celkového objemu VFR 2021+; čtrnáctinásobný nárůst oproti VFR 2014-2020 pro EU 27 v běžných cenách, dvanáctinásobný reálný nárůst)

Rozpočtová kapitola V Bezpečnost a obrana reaguje na diverzifikaci bezpečnostních rizik v Evropě, vč. fenoménu jako terorismus či nové formy organizovaného zločinu.

Z celkového rozpočtu kapitoly má být přibližně 13 mld. EUR určeno na Evropský obranný fond, 6,5 mld. EUR na vojenskou mobilitu v rámci Nástroje pro propojení Evropy, 2,5 mld. na Fond pro vnitřní bezpečnost a 1,4 mld. EUR na Mechanismus civilní ochrany Unie.

Bezpečnost je ve srovnání se stávajícím VFR 2014-2020 posílena a obrana má být zcela novým prvkem. Důvodem pro tento nový důraz na bezpečnostně-obranná témata jsou změny bezpečnostní situace v Evropě. Současné bezpečnostní výzvy jako teroristické útoky, organizovaný zločin i kybernetický zločin využívají volného pohybu v rámci EU. Boj proti těmto výzvám tedy nelze efektivně řešit pouze jednotlivými členskými státy. Komise v souladu s Globální strategií EU zdůrazňuje potřebu Unie dosáhnout strategické autonomie.

V oblasti bezpečnosti navrhuje Komise pro zlepšení koordinace v rámci Unie přeměnu již existujícího **Fondu pro vnitřní bezpečnost (ISF)**, který má být nově zaměřen na financování výměny informací nejen mezi členskými státy či s relevantními agenturami v EU, ale také s třetími státy a mezinárodními organizacemi. Dále by ISF měl poskytnout více prostředků i pro přeshraniční operativní spolupráci a budování kapacit příslušných orgánů pro prevenci a boj s organizovaným zločinem. Fond bude implementován jak ve sdíleném řízení, tak i v přímém řízení. Programy členských států může doplňovat pomoc při mimořádných událostech, která tak umožní rychle reagovat na výjimečné situace. Komise navrhuje více než dvojnásobné navýšení prostředků na činnosti pokryté ISF, a to na 2,5 mld. EUR. Komise dále navrhuje navýšení prostředků na Agenturu EU pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a Agenturu Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL). Komplementárně by k posílení kybernetické bezpečnosti měly být využity rovněž prostředky z dalších relevantních EU programů, jako jsou např. Horizont 2020 či Program pro digitální Evropu.

Dle Komise má být také navýšen rozpočet **Mechanismu civilní ochrany Unie (rescEU)** z 562 mil. EUR v běžných cenách pro EU 27 na 1,4 mld. EUR, který má společně s rozšířenou Rezervou na pomoc při mimořádných událostech vytvořit finanční rámec pro reakce na krizové události uvnitř i mimo EU. Kromě navýšení prostředků má být hlavní změnou sjednocení míry evropského spolufinancování na 75 % výdajů a co možná největší možnost využívání paušálů, čímž chce Komise více pomoci státům v budování jejich kapacit pro prevenci katastrof a reakci na ně.

Unie má také pokračovat ve striktně zacílené finanční podpoře pro vyřazování starých jaderných reaktorů z chodu v zemích, které mají tuto povinnost zakotvenou ve smlouvě o přistoupení (Litva, Bulharsko, Slovensko).

V oblasti obrany má do budoucna Unie převzít větší zodpovědnost a doplňovat práci NATO. Hlavním cílem je povzbudit členské státy k užší spolupráci v oblasti vývoje obranných schopností a z tohoto důvodu Komise navrhuje **posílení Evropského obranného fondu**. Ten byl vytvořen v roce 2017 a v současném VFR podporuje

řadu pilotních projektů. Další rozvoj fondu by měl do velké míry reagovat na evaluaci současných aktivit. Ve srovnání se současným stavem (který však nepokrýval celé sedmileté období) je navrhováno dvaadvacetinásobné navýšení prostředků na přibližně 13 mld. EUR. Cílem fondu je posílit konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu prostřednictvím podpory kolaborativních akcí ve všech fázích průmyslového cyklu. Rozvoji obranných schopností by mělo napomoci i lepší propojení s **Horizontem Evropa**.

Komise dále navrhuje posílení strategické dopravní infrastruktury, aby byla využitelná pro **vojenskou mobilitu**. K tomu má sloužit vyhrazených 6,5 miliard EUR, které mají být implementovány prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy.

VI. Sousedství a svět

(123 mld. EUR v závazcích, tj. 10 % celkového objemu VFR 2021+; nárůst oproti VFR 2014-2020 v běžných cenách odpovídá 30 %)

Rozpočtová kapitola VI. Sousedství a svět je zaměřena na vnější činnost Unie, která je mimo jiné založena na Globální strategii pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU, revidovanou Evropskou politiku sousedství a nový Evropský konsenzus o rozvoji. Prostředky této rozpočtové kapitoly by měly pomoci EU reagovat na aktuální výzvy, dále zajistit modernizaci, efektivitu a viditelnost vnější činnosti EU a podpořit koordinaci mezi vnějšími a vnitřními politikami Unie. Navrhované rozpočtové prostředky mají podpořit roli EU jako globálního hráče a reflektovat jak geografické priority EU (Evropská politika sousedství, Afrika a západní Balkán), tak tradiční evropské zájmy v oblasti bezpečnosti, migrace, lidských práv či boje s klimatickou změnou. Cílem rozpočtu má přitom být nejen možnost rychlé a flexibilní reakce EU na nové výzvy, ale také příspěvek Unie k plnění globálních Cílů udržitelného rozvoje či Pařížské dohody o změně klimatu.

Komise v této kapitole navrhuje zásadní restrukturalizaci nástrojů vnější akce v sousedních, rozvojových a ostatních zemích. Většina existujících nástrojů má být sloučena do jediného **Nástroje sousedství, rozvojové a mezinárodní spolupráce (NDICI)** s celkovým rozpočtem 89,5 mld. EUR (nárůst oproti VFR 2014-2020 v běžných cenách odpovídá 27 %).

Do tohoto nového nástroje má být dle návrhu Komise včleněn **Evropský rozvojový fond (EDF)** stojící dosud mimo rozpočet EU. Současné flexibility EDF budou integrací do nového nástroje zachovány, zejména pak možnost převádět nevyužité částky a možnost opětovného použití částek zrušených závazků. Nová architektura financování má umožnit využívání dodatečných zdrojů od soukromého sektoru.

Nový nástroj rovněž zastřeší dosavadní architekturu vnějších záručních nástrojů (zejména Evropský fond pro udržitelný rozvoj, Vnější zápůjční mandát, Záruční fond pro vnější akce). Nástroj umožní poskytovat rozpočtové záruky a kapitálové příspěvky do evropských a mezinárodních rozvojových bank či finančních institucí, za předpokladu, že naplní stanovené podmínky týkající se přidané hodnoty, zajištění rizika a naplňování cílů EU ve vnějších vztazích.

NDICI má obsahovat geografický pilíř s definovanými zeměpisnými oblastmi, tematický pilíř a pilíř rychlé reakce. Geografický pilíř se má skládat z několika geografických obálek s vyčleněnými minimálními částkami se zvláštním důrazem na státy Sousedství. Alokace na geografické oblasti by odrážely strategické priority EU.

Tento pilíř bude také zahrnovat vnější dimenzi Erasmu+. Tematický pilíř má poskytnout podporu akcím globální povahy jako např. lidská práva a demokracie, migrace nebo implementace cílů udržitelného rozvoje. Pilíř rychlé reakce je určen pro okamžitou odpověď na řízení krizí a prevenci konfliktů a bude mít také globální pokrytí.

Za účelem zajištění flexibility bude nástroj obsahovat i nealokovanou část pro existující nebo nově vznikající urgentní potřeby, zejména v souvislosti s migrací.

V souladu s principy Evropského konsenzu pro rozvoj budou granty směřovány zejména do nejméně vyspělých a zranitelných zemí, zatímco u pokročilejších rozvojových zemí budou ve větší míře využívány inovativní formy podpory. Rovněž makrofinanční pomoc bude poskytována z tohoto nástroje, avšak na základě individuálních ad hoc rozhodnutí.

Samostatně stojícími nástroji budou **Nástroj pro předvstupní pomoc (IPA)** o objemu 14,5 mld. EUR (nárůst 24 %) a **Nástroj humanitární pomoci (HAI)** navýšený o 66 % v běžných cenách na 11 mld. EUR. IPA má podporovat kandidátské země a potenciální kandidáty při plnění přístupových kritérií. Silný prvek závislosti na výsledcích zůstane zachován, měl by však být zjednodušen, aby se usnadnilo monitorování a podávání zpráv. V nařízení budou vedle grantů zahrnuty další možnosti poskytování podpory (například rozpočtová podpora, finanční nástroje a rozpočtové záruky). HAI má i nadále poskytovat pomoc EU v oblastech zasažených konflikty a přírodními katastrofami. Pomoc jde přímo lidem v postižených oblastech na záchranu jejich životů a zmírnění utrpení.⁴

Nástroj Společná zahraniční a bezpečnostní politika s navrhovanými zdroji o objemu 3 mld. EUR má nadále financovat společné mise reagující na zahraniční konflikty a krize a budování kapacit. Představuje jeden z hlavních nástrojů pro implementaci Globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku EU a slouží k prosazování cílů EU a obhajování jejich hodnot na globální scéně. Program spolupráce se zámořskými zeměmi a teritorií s celkovým rozpočtem 500 mil. EUR v běžných cenách má posílit ekonomické, politické a kulturní vazby mezi EU a zámořskými zeměmi a teritorií.

Unijní akce přispívající k prevenci krizí a znovuoobnovení míru, které není možné kvůli omezením v primárním právu financovat z rozpočtu EU, budou i nadále financovány mimo rozpočet, a sice z nově vytvořeného mimorozpočtového Evropského mírového nástroje o celkovém objemu 10,5 mld. EUR.

VII. Evropská veřejná správa (85,3 mld. EUR v závazcích, 7 % VFR 2021+)

Evropská administrativa prošla v posledních letech reformou, která dle Komise přinesla zvýšení efektivity. Do konce roku 2017 téměř všechny instituce dosáhly 5% snížení počtu zaměstnanců. Pro zajištění efektivní administrativy však už další úspory nejsou dle Evropské komise žádoucí, administrativa musí mít pro vykonávání základních funkcí adekvátní zdroje. Bude nutné investovat jak do informačních technologií, tak do obnovy a údržby nemovitého majetku. I když odchodem UK z EU bude upuštěno od některých aktivit, jiné bude potřeba dle Komise udržet a

⁴ Komise implementuje humanitární pomoc ve spolupráci s více než 200 partnerskými organizacemi, např. agenturami OSN a Červeným křížem.

zintenzivnit, zejména při zajišťování nových priorit EU. Dle vyjádření EK silná EU s mnoha novými úkoly potřebuje efektivní státní službu, která musí být schopná přilákat kvalitní zaměstnance ze všech členských států, proto navržený podíl této kapitoly na celkovém VFR odpovídá současné úrovni. V běžných cenách však nárůst prostředků na administrativu EU činí 23 %. Evropská komise plánuje v roce 2023 v rámci vyhodnocení VFR („mid-term review“) posoudit proveditelnost vytvoření odděleného důchodového fondu pro zaměstnance institucí EU.

Flexibilita rozpočtu EU

Pro umožnění dostatečně pružné reakce rozpočtu EU na neočekávané události navrhuje Komise posílit existující mechanismy flexibility a zavést novou „Rezervu Unie“.

Flexibilita v rámci jednotlivých programů a mezi nimi – v rámci jednotlivých programů bude navržena určitá rezerva a částka, která bude moci být převedena mezi jednotlivými programy v rámci jedné kapitoly, bude navýšena z 10 na 15 %.

Flexibilita mezi kapitolami a roky – Komise navrhuje plně bez omezení využít Globální margin pro platby (GMP) a rozšířit využití Globálního marginu pro závazky (GMC) tak, aby bylo možné zavést **Rezervu Unie**. Tato rezerva bude financována z marginů, které nebyly využity v předchozím roce a také prostředky, které byly zavázány, ale nevyčerpány při implementaci programů, tj. byly zrušeny (dekomitovány). Jedná se o rezervu, která by měla být využita na financování neočekávaných událostí a na řešení krizí v oblastech jako jsou bezpečnost a migrace, nebo hospodářské a sociální následky nerovnováh v obchodě.

Zvláštní nástroje – Komise navrhuje posílení ročních částek (ve stálých cenách roku 2018) zvláštních nástrojů, jako je Rezerva na pomoc při mimořádných událostech (EAR, navýšení z 300 mil. EUR na 600 mil. EUR), Fond solidarity EU (FSEU, navýšení z 500 mil. EUR na 600 mil. EUR), Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF, navýšení ze 150 mil. EUR na 200 mil. EUR) a Nástroj flexibility (navýšení z 600 mil. EUR na 1 mld. EUR), jejichž alokace by dle Komise měly být počítány nad stropy finančního rámce jak v závazcích, tak v platbách. EAR by nově měla být k dispozici i pro krize uvnitř EU. Pro Nástroj flexibility by měly být navíc k dispozici i nevyužité částky přechodného roku z Rezervy na pomoc při mimořádných událostech, stejně jako z EGF i FSEU, což bylo dohodnuto v rámci střednědobé revize současného VFR v roce 2017.

Evropská komise rovněž navrhuje významně posílit marginy (rezervy) v rámci jednotlivých rozpočtových kapitol, kumulativně má objem marginů dosáhnout 22,2 mld. EUR za období 2021-2027, což představuje celkový nominální nárůst o 351 % oproti období 2014-2020.

Příjmová strana rozpočtu

Na příjmové straně rozpočtu EU Komise ve svém návrhu vychází z přesvědčení, že vystoupení Velké Británie z EU a první rozpočet pro EU27 představuje **příležitost k výraznému zjednodušení, modernizaci a reformě systému financování EU**.

Veškeré **slevy a rabaty** by měly být v průběhu VFR 2021+ **zrušeny**, aby se však předešlo skokovému navýšení příspěvků některých států, počítá Komise s tím, že by se slevy rušily **postupně**, v průběhu 5 let (tj. postupné snižování jejich roční výše).

Komise navrhuje **zachovat** stávající tradiční vlastní zdroje, tj. **cla**, přičemž náklady na výběr (tj. částka, kterou si členské státy ponechávají na administrativu spojenou s jejich výběrem) by se měly snížit z 20 % na 10% úroveň. **Zdroj založený na HND** by měl nadále sloužit jako „vyrovnávací“, avšak jeho podíl by se měl snížit, **zdroj založený na DPH** by měl být **výrazně zjednodušen**. Komise současně navrhuje **soubor tří nových vlastních zdrojů**, které jsou úzce propojeny s politickými prioritami EU, tj. *příjmy z evropského systému obchodování s emisemi* (20 % z příjmů z ETS⁵), *3% paušální sazbu uplatněnou na nový společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob* (CCCTB⁶ – postupně zaváděný po přijetí příslušných právních předpisů) a *národní příspěvek založený na objemu nerecyklovaných plastových obalových odpadů* (0,80 EUR/kg). Nové vlastní zdroje by dle Komise mohly do rozpočtu EU přinést průměrně 22 mld. EUR ročně (tj. 12 % příjmů rozpočtu EU).

Vzhledem k tomu, že součástí návrhu Komise je v období 2021+ začlenit Evropský rozvojový fond (EDF) do rozpočtu EU, bude dle Komise třeba **zvýšit strop vlastních zdrojů na 1,29 % HND EU27 pro platby a 1,35 % HND EU27 pro závazky**. Toto navýšení zajistí, že bude pod stropem vlastních zdrojů zachován dostatečný prostor, aby byla EU za všech okolností schopná dostát svým závazkům (tj. zejména plnění záruk za půjčky).

Zahrnutí principu „vlády práva“ jako kondicionality čerpání

EK předložila coby součást balíčku k VFR rovněž návrh nařízení EP a Rady⁷, v němž chce zakotvit nový mechanismus, jehož cílem je zajistit řádné a efektivní nakládání s finančními prostředky pocházejícími z unijních fondů. Jedná se ve své podstatě o přidání nové kondicionality v podobě dodržování zásad právního státu.

EK v této souvislosti uvádí, že dodržování zásad právního státu je nezbytné pro zajištění řádného čerpání finančních prostředků EU. Komise přitom předpokládá úzké propojení mezi dodržováním zásad právního státu a vzájemnou důvěrou a finanční solidaritou členských států. Z toho Komise vyvozuje, že za účelem ochrany finančních zájmů EU je třeba dát EU možnost přijmout opatření v případě, že členský stát vykazuje v dodržování zásad právního státu obecné nedostatky (generalised deficiency), zejména pokud jde o nezávislost justice.

Spuštění tohoto mechanismu by navrhovala EK, a to v případě, že by u členského státu shledala obecné nedostatky v dodržování zásad právního státu, které negativně ovlivňují nebo by mohly negativně ovlivňovat zásady řádného finančního řízení nebo ochrany finančních zájmů EU (demonstrativní výčet stanoví článek 3 návrhu nařízení). Jedná se např. o nedostatky orgánů členských států při zadávání veřejných zakázek, nedostatky při vyšetřování podvodů nebo korupce v souvislosti s finančními prostředky EU, nedostatky u soudního přezkumu či o nedostatky při spolupráci s Evropským úřadem pro boj proti podvodům atd. Tyto nedostatky by EK sdělila prostřednictvím písemného upozornění členskému státu, který by měl nejméně jeden měsíc na to, aby se k vytykaným nedostatkům vyjádřil a případně navrhl přijetí nápravných opatření. Pokud by EK i po zvážení informací poskytnutých

⁵ Emission Trading System

⁶ Common Consolidated Corporate Tax Base

⁷ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě obecných nedostatků týkajících se vlády práva v členských státech

členským státem byla přesvědčena o existenci obecných nedostatků, navrhne Radě přijetí vhodných opatření. Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí opatření by bylo plně v rukou Rady, která by rozhodovala obrácenou kvalifikovanou většinou. Opatření by poté zůstalo v platnosti až do té doby, dokud by nebyly napraveny vytýkané nedostatky v dodržování zásad právního státu.

Jako vhodná opatření Komise navrhuje v rámci přímého řízení pozastavení plateb nebo zákaz uzavírat nové právní závazky a v případě sdíleného řízení možnost pozastavení schválení programů, pozastavení závazků, pozastavení plateb, snížení předběžného financování, v extrémním případě se může jednat i o finanční korekce formou snížení závazků. Opatření by měla být určena členským státům jakožto příjemcům finančních prostředků Unie a nemají mít vliv na povinnost ústředních orgánů státní správy provádět příslušný program, zejména povinnost provést platby konečným příjemcům.

2) Pozice ČR:

Obecně k návrhu

ČR vítá, že navrhovaný VFR 2021-2027 je rámcově v souladu s prioritami ČR a že má být primárně zaměřen na financování oblastí, kterých se účastní všechny členské státy Unie. ČR obecně může podpořit Komisí navrhované hlavní rozpočtové priority EU a jejich financování s tím, že svoji pozici bude v průběhu vyjednávání zpřesňovat.

ČR sdílí názor Komise, že budoucí financování rozpočtu EU se má řídit principy proporcionality, subsidiarity a evropské přidané hodnoty. ČR souhlasí s tím, že prostředky rozpočtu EU by v souladu s principem evropské přidané hodnoty měly doplňovat zdroje poskytované na národní úrovni a měly by přispívat k plnění hlavních cílů Evropské unie, a to bez ohledu na způsob řízení daného programu/politiky.

Koncept evropské přidané hodnoty dle ČR plní zejména ty programy a politiky EU, které významně přispívají k fungování a dokončení vnitřního trhu jakožto jednoho z hlavních výdobytků Evropské unie jako celku a ke konvergenci uvnitř a mezi členskými státy EU.

ČR obecně chápe VFR jako komplexní balík opatření, který má zajistit fungování efektivní a moderní EU po roce 2020 a takto k němu bude také přistupovat i v rámci vyjednávání. Pro ČR je zásadní, aby dohoda k VFR byla vyvážená a nepřinesla disproporční dopady. V této souvislosti bude ČR podporovat zachování vysoké míry kontinuity, která zajistí bezproblémový přechod ze současného na budoucí víceletý finanční rámec.

Délka, struktura a obecná pravidla

ČR vítá, že Evropská komise navrhuje zachovat 7letý rozpočtový cyklus, který poskytuje dostatečný časový prostor zejména pro implementaci víceletých programů.

ČR rovněž považuje nově navržené rozdělení a názvy kapitol za srozumitelnější, na druhou stranu si je ČR vědoma toho, že vyšší počet rozpočtových kapitol snižuje objem prostředků, které mohou být přesunuty v jejich rámci, tj. snižuje flexibilitu.

ČR obecně vítá, že Evropská komise uskutečnila určité „pročištění“ programů v rozpočtu EU, u řady programů došlo k jejich sloučení, což zjednoduší jejich implementaci. ČR obecně podporuje, aby nedocházelo ke konkurenci mezi nástroji ve sdíleném a přímém/nepřímém řízení a v této souvislosti podporuje vytvoření jednotné sady pravidel a podmínek pro implementaci programů - pro stejné typy

projektů by měla existovat stejná pravidla a podmínky napříč všemi programy (např. u veřejné podpory).

Dle ČR je zapotřebí nadále pracovat na skutečném zjednodušení pravidel pro konečné příjemce tak, aby implementační podmínky představovaly pro příjemce primárně příležitosti a nepřinášely nadměrnou administrativní zátěž. V rámci diskuse o větším zaměření rozpočtu EU na výsledky je ovšem zapotřebí zajistit, aby se v tomto směru kladly na všechny politiky srovnatelné požadavky a aby stanovení výsledků a plnění indikátorů významně nekomplikovalo implementaci programů.

Z hlediska forem pro financování je ČR názoru, že by se nigrantové nástroje měly primárně využívat v oblastech, které mají omezený přístup k tržnímu financování, nicméně generují příjmy nebo přinášejí úspory a kde je jejich využití i prokazatelně efektivnější než grantová podpora. ČR je přesvědčena, že i nadále existují oblasti, kde je nevratná forma podpory vhodnější (např. podpora vědy, vybrané infrastruktury, projektů veřejného zájmu). členské státy by dle ČR měly mít možnost zvolit si vhodnou formu financování (grantovou či nigrantovou), neboť je důležité zohlednit i specifika jednotlivých členských států. ČR také podporuje stanovení pravidel umožňující efektivní kombinaci finančních nástrojů a grantů z různých zdrojů (např. přímé a sdílené řízení).

Objem rozpočtu a klíčová priorita ČR

ČR je připravena podpořit návrh EK na navýšení podílu rozpočtu EU na 1,114 % HND EU (ze současných 1,03 % HND EU 28), který má umožnit jednak kompenzaci výpadku příspěvku UK do rozpočtu EU a primárně zachovat adekvátní prostředky na kohezní politiku a SZP.

V rámci vyjednávání VFR bude ČR moci podpořit celkové snížení objemu prostředků rozpočtu EU, pokud to nebude činěno na úkor kohezní politiky a společné zemědělské politiky (tj. nebude to mít dopad na národní obálky ČR) a tento pokles by měl jít primárně na úkor financování nových priorit, u kterých EK navrhla významné navýšení objemu prostředků pro období 2021-2027.

ČR bude prosazovat, aby podmínky pro rozdělení prostředků na kohezní politiku a společnou zemědělskou politiku byly spravedlivé a nepřinesly disproporční dopad na ČR a rovněž jí zajistily odpovídající mechanismy pro alokování/přesun prostředků na její národní priority u politik ve sdíleném řízení (primárně v oblasti kohezní politiky, SZP či migrace). S ohledem na skutečnost, že investice z evropského rozpočtu významně přispěly ke zlepšení socioekonomické situace a ke zkvalitnění životních podmínek, bude ČR podporovat, aby i budoucí intervence rozpočtu EU přinášely v jednotlivých členských státech prokazatelné výsledky.

Hlavními prioritami ČR pro vyjednávání VFR 2021+ jsou zajištění odpovídajících prostředků pro ČR na kohezní politiku a na společnou zemědělskou politiku a prosazení efektivních podmínek pro jejich implementaci.

Z hlediska budoucí národní obálky bude ČR usilovat o zamezení radikálnímu propadu budoucí kohezní alokace a o zachování adekvátní úrovně záchranné sítě. Adekvátnost bude ČR posuzovat v kontextu celkového objemu prostředků na kohezní politiku a alokací pro ostatní státy. Efektivními podmínkami ČR primárně rozumí:

- 1) finanční rámec pro implementaci fondů kohezní politiky (míry spolufinancování a předfinancování, pravidlo zrušení závazku a způsobilost

DPH), přičemž tyto podmínky by neměly přinést zásadnější dopad na veřejné rozpočty a na rychlost čerpání prostředků z rozpočtu EU,

2) větší pravomoc ČR ovlivňovat jak zaměření prostředků na národní priority (flexibilita v případě minimálních podílů fondů a tematické koncentrace⁸), tak i jejich alokování do jednotlivých regionů (možnost přesunu prostředků mezi kategoriemi regionů).

V souvislosti s alokací pro společnou zemědělskou politiku bude ČR usilovat o zajištění adekvátní výše finančních prostředků a primárně o zabránění významnému a disproportornímu propadu alokace na rozvoj venkova pro ČR.

ČR se tak v rámci vyjednávání o VFR bude dále soustředit na podmínky pro čerpání a financování SZP, tj. zejména na snížení možných negativních dopadů zastropování přímých plateb na české zemědělství a na financování externí konvergence přímých plateb.

Výdajová strana rozpočtu

I. Jednotný trh, inovace, digitál

ČR vítá konsolidaci programů v rámci této první kapitoly. Nové programy by měly být efektivnější a jejich řízení jednodušší.

ČR může podpořit navyšování prostředků oproti současnému období na nový výzkumný program **Horizont Evropa**, který posílí vědecké a technologické základny EU, podpoří vyšší konkurenceschopnost EU a její inovační výkon a plnění strategických priorit EU.

ČR podporuje využívání synergií mezi programem Horizont Evropa a fondy ESI, dále zjednodušení implementačních pravidel, zejména pro malé a střední podniky, jež sehrávají klíčovou úlohu v investicích podnikatelského sektoru do výzkumu, vývoje a inovací. ČR bude rovněž podporovat sladění implementačních podmínek mezi centrálně řízenými programy a programy ve sdíleném řízení. ČR souhlasí s členěním programu na tři pilíře a se zajištěním určité flexibility pro přesun prostředků v rámci i mezi jednotlivými pilíři. ČR při projednávání legislativy těchto programů bude podporovat takové podmínky, které zajistí vyšší geografickou rovnováhu příjemců v rámci EU. ČR bude podporovat jednoduchý přístup malých a středních podniků k prostředkům programu Horizont Evropa. Dále bude z důvodu lepší čitelnosti programu pro podniky požadovat vyčlenění specifického objemu prostředků pro malé a střední podniky tak, jak tomu bylo v případě Nástroje pro MSP v programu Horizont 2020.

ČR podporuje pokračování **Programu pro výzkum a školení Euratom** i projektu **Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru (ITER)**. ČR se však staví rezervovaně k nárůstu prostředků na projekt ITER o 103 % oproti současnému období, a to z důvodu velkého zpoždění při provádění projektu, a bude po EK požadovat bližší informace a zdůvodnění tohoto návrhu.

ČR souhlasí s vytvořením nového programu **InvestEU**, který bude nástupcem současného EFSI a bude sloužit k podpoře zvyšování investic v EU. ČR se však staví skepticky k využití reflows ze současných finančních nástrojů (2014-2020) na

⁸ Oblast tematické koncentrace však bude součástí jednání o sektorové legislativě.

financování záručního Fondu InvestEU⁹. ČR bude podporovat využití tohoto programu pro všechny typy revolvingových finančních nástrojů, tedy nejen záruční schémata, ale i rizikový a růstový kapitál.

ČR také podporuje pokračování programu **Nástroje pro propojení Evropy** a vítá jeho zaměření na financování digitální infrastruktury. Zde bude dle ČR zapotřebí zajistit komplementaritu a synergie s Programem pro digitální Evropu.

ČR v současnosti nesouhlasí s návrhem na přesun prostředků ve výši 11,3 mld. EUR z Kohezního fondu do CEF (viz dále pozice ČR v kapitole II. Koheze a hodnoty).

ČR obecně souhlasí s vytvořením nového **Programu pro digitální Evropu**, který by měl podporovat projekty v oblastech umělé inteligence, superpočítačů, kybernetické bezpečnosti a digitalizace. V případě **Programu pro jednotný trh** jsou zahrnuty současné programy jako COSME, bezpečnost potravin, ochrana spotřebitele a statistický program. ČR vnímá negativně, že se nepodařilo zachovat samostatný rámcový program pro malé a střední podniky tak, jak je tomu v období 2014-2020 (COSME). Vytvoření integrovaného programu může vést k dalšímu snížení viditelnosti a čitelnosti programu pro podnikatele. V rámci COSME ČR vítá pokračování podpory malých a středních podniků v přístupu k financím prostřednictvím záručních schémat, nesouhlasí však s vynecháním podpory těchto podniků v přístupu ke kapitálu.¹⁰

ČR podporuje vytvoření komplexního **Programu pro vesmír** a navýšení jeho prostředků. Současný návrh alokace však ČR vnímá jako minimum pro zajištění budoucích aktivit v EU v oblasti vesmíru. ČR bude žádat informace, jakým způsobem se budou rozdělovat prostředky mezi jednotlivé programy Programu pro vesmír a zejména o možnostech zapojení třetích států či organizací do Programu. Pro ČR je významné, aby k realizaci Programu mohla přispět ESA prostřednictvím svých volitelných programů, v rámci kterých by mohla uplatňovat vlastní průmyslovou politiku, která zahrnuje mj. geografickou návratnost. ČR se staví kriticky k návrhu Komise u agentury GSA, resp. její nástupnické Agentury (European Union Agency for the Space Programme), který nepočítá s navýšením jejího rozpočtu oproti současnému období. S ohledem na to, že ČR má zájem na posílení role GSA či její nástupnické agentury v rámci kosmických aktivit EU, bude ČR prosazovat zajištění takového objemu prostředků na tuto agenturu, který umožní její další rozvoj.¹¹

II. Koheze a hodnoty

ČR vítá, že politika soudržnosti má zůstat jednou z hlavních výdajových kapitol rozpočtu EU, neboť zůstává hlavní rozpočtovou prioritou ČR. ČR souhlasí s tím, že kohezní politika má i nadále pokrývat všechny členské státy EU a její zdroje se mají i nadále primárně soustředit na rozvoj méně rozvinutých členských států a méně rozvinutých a přechodových regionů (regionů do 100 % úrovně HDP na obyv.

⁹ ČR se kriticky stavěla k využití reflows ze starších finančních nástrojů u záručního fondu EFSI 2.0, což nemělo dle ČR představovat precedens do budoucna.

¹⁰ V návrhu EK se objevuje nástupce Loan Guarantee Facility (záruky). Pokračování Equity Facility for Growth (růstový kapitál) však chybí.

¹¹ ČR bude rovněž prosazovat, aby společně s delegováním činnosti na GSA, resp. její nástupnickou agenturu, bylo možné alokovat i finanční prostředky na pokrytí vnitřních nákladů agentury souvisejících s implementací delegované činnosti.

průměru EU 27). Cílem kohezní politiky by mělo být i nadále odstraňování disparit mezi regiony a členskými státy EU, její prostředky by měly přispívat k reálné konvergenci a lepšímu zapojení méně rozvinutých regionů a členských států do jednotného trhu EU.

ČR obecně podporuje, aby prostředky na kohezní politiku byly rozpočtovány v rámci jednoho klastru (bez vyčlenění ESF+) tak, aby se zachovala kontinuita a zviditelnila se silná rozpočtová úloha kohezní politiky. ČR obecně vítá, že budoucí ESF+ v sobě zahrnuje i Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí (YEI) a Fond evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD), což významně přispěje ke zpřehlednění programů a zjednodušení implementace. ČR současně lituje, že se do ESF+ nepodařilo začlenit opatření pokrytá Evropským globalizačním fondem a bude požadovat vysvětlení, proč tomu tak je. Dále bude ČR požadovat další vysvětlení Komise ohledně přidaného hodnoty zahrnutí nástrojů sdíleného i přímého řízení do jednoho nařízení o ESF+.

ČR je připravena diskutovat adekvátní míru propojení kohezní politiky s evropským semestrem a se specifickými doporučeními Rady pro členské státy (country specific recommendations). Dle ČR by se v tomto případě měla zohledňovat pouze relevantní doporučení Rady, která úzce souvisejí s intervencemi kohezní politiky. Systém propojení kohezní politiky s evropským semestrem musí být doplňkovým prvkem k fungování Nástroje na podporu reforem a měl by se projednávat v návaznosti na fungování a cíle makroekonomických kondicionalit a základních podmínek.

S ohledem na úspěšný ekonomický vývoj ČR a českých regionů v posledních letech je ČR obecně připravena souhlasit s určitým snížením národní kohezní obálky (ve srovnání se stávajícím programovým obdobím), pokles však musí být postupný a nikoliv radikální. ČR je obecně přesvědčena, že budoucí přerozdělení zdrojů by nemělo být v nadměrné míře učiněno na úkor ekonomicky nadprůměrně se rozvíjejících členských států a regionů.

V této souvislosti ČR vítá, že metodika výpočtu alokací obsahuje systém záchranné sítě (safety net), i přesto však vybraným členskými státy, jejichž ekonomiky v posledních letech dosahovaly dobrého růstu, radikálně klesá alokace při přechodu do nového programového období (včetně ČR, pro kterou je pokles 24 % a patří tak do skupiny členských států s nejvyšším propadem alokace). S tímto propadem ČR nesouhlasí, a proto bude požadovat úpravu výše záchranné sítě. Současně ČR souhlasí s návrhem Evropské komise, aby HND a HDP na obyv. zůstaly hlavními indikátory při stanovení výše alokace.

ČR vnímá negativně, že Komise navrhuje snížení podílu prostředků na Kohezní fond (alokace na Kohezní fond klesá v běžných cenách o 37 % v porovnání s obdobím 2014-2020). Pro ČR bude zásadní, aby členské státy měly možnost rozdělovat prostředky na své klíčové národní priority a aby váha jednotlivých fondů reflektovala socioekonomické podmínky daného členského státu. Pro ČR bude klíčové vyjednat dostatečnou flexibilitu pro členské státy při stanovování priorit pro využívání fondů politiky soudržnosti – např. možností převodu prostředků mezi fondy či mezi kategoriemi regionů. V této souvislosti ČR vítá, že návrh kohezní legislativy umožňuje převádět až 15 % prostředků z méně rozvinutých regionů a až 5 % prostředků mezi fondy, k tomuto převodu musí dát podnět členský stát. Z pohledu ČR je však navržená flexibilita zejména v případě převodů mezi fondy nedostatečná a toto procento by mělo být ještě navýšeno.

ČR bude dále podporovat, aby nové členské státy, které vstoupily do EU v roce 2004 a později, měly možnost rozhodnout např. o navýšení podílu Kohezního fondu v rámci své národní alokace na jednu třetinu, což umožní těmto zemím koncentrovat více zdrojů na dobudování fyzické infrastruktury (novým členským státům se navyšoval podíl prostředků na Kohezní fond na jednu třetinu v obou předchozích programových obdobích - 2007-2013 a 2014-2020).

EK navrhuje přesun prostředků ve výši 11,3 mld. EUR z Kohezního fondu do CEF. ČR bude po Evropské komisi požadovat zdůvodnění tohoto návrhu. ČR tento záměr primárně nepodporuje, neboť má za to, že stejných cílů je možné dosáhnout využitím těchto prostředků v rámci kohezní politiky. Pokud by ale mělo dojít k převodu prostředků z Kohezního fondu, bude ČR požadovat, aby byla v plném rozsahu zachována existence národních obálek v rámci CEF (ČR bude prosazovat, aby období pro jejich čerpání ze strany daného ČS bylo delší než v období 2014-2020, tj. než 3 roky) a aby se objem převedených prostředků snížil proporčně ke snížení objemu Kohezního fondu.

ČR obecně podporuje, aby se v budoucím programovém období celkově zjednodušily podmínky pro implementaci fondů politiky soudržnosti, a z tohoto důvodu bude mimo jiné podporovat, aby byly ustaveny pouze dvě kategorie regionů – tj. méně rozvinuté regiony (do 90/100 % HDP na obyv. průměru EU pokrývající méně rozvinuté a transitivní regiony) a více rozvinuté regiony. Tři kategorie regionů v podmínkách ČR povedou k velmi složitému nastavení implementace, a to zejména s ohledem na navrhované různé míry spolufinancování v jednotlivých kategoriích regionů.

ČR je připravena diskutovat vyšší flexibilitu v rámci kohezní politiky a možnost, že by členské státy mohly v roce 2025 revidovat obsahy operačních programů na roky 2026-2027 (např. v návaznosti na nové výzvy). ČR tuto možnost primárně vnímá jako demonstraci toho, že kohezní politika je rovněž připravena v průběhu programového období reagovat na potenciální nové výzvy. Tato možnost však musí být i nadále v souladu s úsilím o střednědobou stabilitu při programování kohezních intervencí a rozhodnutí o provedení realokací musí být plně na členském státu.

ČR s ohledem na nutnost zavedení střednědobé rozpočtové stability nepodporuje technickou revizi kohezních obálek uprostřed programového období, s její aplikací nesouhlasí primárně v případě, kdy mají členské státy alokaci na druhou část období ztrácet. Revizi alokací vnímá ČR jako dodatečnou administrativní zátěž a snížení alokací v polovině období dle ČR představuje v podstatě trest pro úspěšné členské státy. Pokud by technická revize byla zachována, neměla by se dle ČR vztahovat na ty členské státy, na které se vztahuje záchranná síť.

Dle ČR bude nutné zajistit, aby v budoucím programovém období nedocházelo k překryvům v intervencích realizovaných v rámci kohezní politiky a společné zemědělské politiky zejména v oblasti rozvoje venkova a na tuto skutečnost bude ČR v rámci vyjednávání dbát.

ČR i pro období 2021-2027 nadále preferuje zachování pravidla n+3 pro implementaci prostředků, jako ústupovou variantu je ČR připravena diskutovat zkrácení n+2 na národní úrovni či kombinaci délek období (v prvních letech n+3 a poté n+2). ČR je otevřena diskusi o mírném snížení evropského spolufinancování a předfinancování, míra spolufinancování by pak měla být za účelem snížení administrativní zátěže při implementaci stanovena na úrovni členského státu. ČR v této souvislosti lituje, že EK navrhuje zachování míry spolufinancování na úrovni

kategorií regionů a ČR bude proto prosazovat, aby míra spolufinancování byla upravována na úrovni členského státu. Pokud se toto nepodaří prosadit, bude ČR podporovat, aby se míra spolufinancování stanovovala pouze na úrovni dvou kategorií regionů – méně rozvinutých a rozvinutějších.

Návrh EK na navýšení míry národního spolufinancování a to zejména v případě méně rozvinutých regionů na 30 % a přechodových regionů na 45 % by navíc přinesl výrazné břemeno pro národní rozpočty a vedl by i k pomalejšímu tempu čerpání prostředků. ČR se rovněž staví odmítavě k tak zásadnímu snížení míry předfinancování, které by způsobilo členským státům jak problém s cash flow na začátku programového období, tak i současně výrazně dále zpřísní pravidlo decommitmentu (zrušení závazku)¹². Navržená přísnější pravidla pro implementaci, tj. snížení evropského spolufinancování a snížení předfinancování, pravidlo n+2, striktnější pravidla pro tematickou koncentraci či omezení způsobilosti DPH na projekty do 5 mil. EUR bude ČR obecně posuzovat jako balík, neboť mají zásadní dopad na národní rozpočty a na tempo implementace. Současný návrh finančních podmínek je příliš striktní a ČR bude prosazovat zmírnění těchto pravidel. V případě způsobilosti DPH bude ČR požadovat odstranění tohoto stropu, pro které nevidí opodstatnění, a nastavit způsobilost DPH stejně, jako je tomu v programového období 2014-2020. U tematické koncentrace bude ČR požadovat zvýšení flexibility pro ČS tak, aby mohly být lépe reflektovány národní a regionální priority (aktuální návrhy jsou velmi svazující a rizikové pro možné nastavení priorit ČR pro další období).

ČR podporuje, aby nový **Program na podporu reforem** byl založen na národních obávkách rozdělených dle počtu obyvatel. ČR bude usilovat o to, aby tento program zajistil transparentní systém pobídek pro členské státy, aby realizovaly klíčové strukturální reformy zakotvené v doporučeních Rady. Systém pobídek by neměl zvýhodňovat ty země, které doposud ke klíčovým strukturálním reformám nepřistoupily. Pro ČR bude zásadní, na základě čeho/jakého pokroku se budou členským státům vyplácet prostředky z rozpočtu EU. ČR bude po EK požadovat vyjasnění, proč navrhuje dobu pro implementaci tři roky. Konvergenční nástroj by pak měl být zpřístupněn všem členským státům mimo eurozónu - bez ohledu na přijetí konkrétních kroků vedoucích k jejich vstupu do eurozóny.

Pro ČR bude důležité, aby nový nástroj pro stabilizaci eurozóny (Evropská investiční a stabilizační funkce) nepřinášel nadměrné riziko pro rozpočet EU, který má ručit za půjčky pro účastníci se země až do výše 30 mld. EUR, zejména s ohledem na to, že pro pomoc z tohoto nástroje se podle dosavadních návrhů mohou kvalifikovat pouze členské státy eurozóny či státy zúčastněné v mechanismu směnných kurzů ERM II. Dle ČR je obecně zřízení stabilizační funkce krokem potenciálně oslabujícím tlak na národní reformy a tím i na odpovědnost členských států. Bude-li i přes skepsi ČR přesto rozhodnuto o zřízení nástroje, bude ČR usilovat o to, aby byl komplementární k Evropskému mechanismu stability a byl inkluzivní, tj. otevřený všem členským státům, které by o účast projeví zájem. Naopak omezení působnosti nástroje na státy eurozóny nebo státy eurozóny a ERM II by ČR považovala, i s ohledem na

¹² Nejzávažnější dopady by snížení míry předfinancování mělo pro programy Evropské územní spolupráce (Interreg), kde není žádné předfinancování ze státního rozpočtu a tudíž problémy s likviditou na úrovni programu by se okamžitě projevíly přímo u příjemců.

revizi nařízení Rady o EFSM ze srpna 2015¹³, za velmi nešťastné. K návrhu je zpracovávána samostatná rámcová pozice.

ČR podporuje návrh na posílení prostředků na program Erasmus+, financování mobility studentů, akademických pracovníků a ostatních účastníků programu ČR považuje za jednu z priorit. Na druhé straně u programů, u kterých má dojít k dynamickému nárůstu prostředků, je zapotřebí klást zvýšený důraz na efektivitu vynaložených prostředků a zohledňování geografického pokrytí napříč EU.

ČR vnímá Evropské sbory solidarity (ESS) jako pozitivní příležitost pro mladé lidi, jak především v oblasti dobrovolnictví přispět společnosti a změnit svůj život. Za důležité považuje, aby rozlišení mezi dobrovolnickou a profesní aktivitou bylo jasné a nedocházelo pouze k vytváření levné pracovní síly. ESS, pokud budou na základě požadavku členských států pokračovat i po roce 2020, by měly navázat na činnost a fungování v rámci současného programového období 2014-2020 (zaveden v r. 2016) a financování aktivit musí být komplementární k národním zdrojům.

ČR vítá, že i v dalším víceletém finančním rámci bude zachován program Kreativní Evropa, který má vysoký potenciál podpořit kreativitu a kreativní myšlení a umožnit konkrétní spolupráci na kulturních projektech.

Fond pro justici, práva a hodnoty je dle ČR důležitý pro financování aktivit posilujících demokratickou a spravedlivou evropskou společnost respektující evropské hodnoty a lidská práva. Dle ČR by, i vzhledem k celkovému objemu prostředků vyčleněných na tento program, alokace mohla být i ambicióznější. Fond by měl plně využívat komplementarity s národními opatřeními. V případě Programu pro spravedlnost, který míří zejména na zlepšení operativní justiční spolupráce a soudního vzdělávání, bude ČR požadovat vysvětlení přínosů jeho začlenění do kapitoly o kohezi namísto ponechání v kapitole věnované bezpečnosti tak, jak tomu bylo doposud.

III. Přírodní zdroje a životní prostředí

SZP je jednou z hlavních priorit ČR pro vyjednávání o budoucím VFR. ČR proto oceňuje, že zůstává i přes snížení objemu výdajů jednou z hlavních výdajových politik rozpočtu EU, nesouhlasí však s navrženým snížením celkové obálky společné zemědělské politiky. Při vyjednávání budoucí obálky na SZP je třeba brát v potaz i přesah do dalších sektorů hospodářství s výrazným vlivem na zaměstnanost a socioekonomickým dopadem ve venkovských oblastech.

ČR bude usilovat o maximalizaci prostředků pro Českou republiku a o zajištění efektivních a transparentních podmínek pro její implementaci. V rámci efektivní implementace budoucí SZP bude ČR, a to zejména v souvislosti s novým modelem, prosazovat snížení administrativní zátěže jak pro státní správu, tak i zemědělce.

V rámci prostředků na přímé platby ČR dlouhodobě prosazuje zachování rovného přístupu k podporám (tj. bez ohledu na velikost zemědělských podniků). ČR tak nepodporuje návrh EK na omezení plateb pro velké zemědělské podniky, neboť to přinese disproporční dopady na jednotlivé členské státy a mohlo by to i znamenat snížení konkurenceschopnosti části českých podniků. Pokud se ČR ve spolupráci s dalšími státy nepodaří zastropování přímých plateb zabránit, bude ČR prosazovat

¹³ Nařízení Rady č. 2015/1360, kterým se mění nařízení Rady č. 407/2010

opatření vedoucí ke snížení skutečného dopadu cappingu, a to například navýšením stropu, degresivními přímými platbami či maximální flexibilitou pro zahrnutí nákladů na práci. Současně bude ČR podporovat flexibilitu umožňující členským státům určit, do jakých oblastí (v rámci prvního pilíře či druhého pilíře – rozvoje venkova) prostředky získané zastropováním přidělí.

Dle ČR by SZP měla být zachována jako společná politika EU a v této souvislosti podporuje, aby přímé platby zůstaly i nadále plně hrazeny z rozpočtu EU. Tržní opatření by měla být modernizována tak, aby rychle a efektivně reagovala na aktuální vývoj na trhu. ČR souhlasí s tím, že budoucí SZP by měla být modernizovaná a tržně orientovaná politika a v budoucnu by se rovněž měla (obdobně jako další politiky) více zaměřit na financování aktuálních výzev a priorit Evropské unie (např. změna klimatu).

ČR podporuje, aby SZP měla i nadále dvoupilířovou strukturu a aby členské státy měly určitou flexibilitu přesouvat prostředky mezi I. a II. pilířem SZP. ČR proto vítá, že návrh s touto možností pro členské státy počítá.

Navržený způsob zmírnění přetrvávajících rozdílů v úrovni přímých plateb, kdy **externí konvergence** přímých plateb má být dle návrhu Komise financována všemi členskými státy, jejichž úroveň přímých plateb (v přepočtu na hektar) dosahuje ve vztahu k průměru EU 90 % a více, může přinést snížení přímých plateb i pro členské státy, které jsou pod průměrem EU (například ČR). Úroveň jejich přímých plateb se tak sníží a bude divergovat ve srovnání s průměrem EU. Z tohoto důvodu bude ČR prosazovat, aby se na narovnání úrovně přímých plateb podílely pouze státy, jejichž úroveň přímých plateb je nad průměrem EU a současně aby konvergence přímých plateb byla rozložena do celého programového období s cílem snížit dopad na financující členské státy.

ČR považuje **politiku rozvoje venkova** za klíčový nástroj přispívající k vyšší konkurenceschopnosti zemědělského sektoru a udržitelnému rozvoji venkovských oblastí. ČR bude obecně prosazovat, aby stanovení národních obálek bylo založeno na objektivních kritériích a dosažených výsledcích v předchozím programovém období. ČR bude dále podporovat zařazení indikátorů zvýhodňujících státy hospodařící v režimu ekologického zemědělství či indikátor produktivity práce v zemědělství, který by umožnil státům zaostávajícím v tomto indikátoru překonat jejich mezeru v produktivitě. Objektivní kritéria používaná EK pro rozpočet národních obálek však nejsou známa a proces alokace prostředků proto ČR nepovažuje za dostatečně transparentní. Přesun části přímých plateb v důsledku zastropování do druhého pilíře by mohl kompenzovat reálný pokles finanční obálky na rozvoj venkova.

ČR může podpořit mírné navýšení míry národního spolufinancování u Evropského fondu pro rozvoj venkova, navýšení navržené pro všechny regiony kromě méně vyspělých na 57 % je však značné a představovalo by neúměrnou zátěž pro veřejné finance. Národní veřejné výdaje by pak neměly představovat pouze zdroje státního rozpočtu. Podmínky pro spolufinancování by měly být sladěny s ostatními fondy pokrytými obecným nařízením. S cílem zvýšit efektivitu a přehlednost rozpočtu EU ČR podporuje odstranění překryvů mezi jednotlivými nástroji/programy, a to včetně existujících překryvů mezi Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským regionálním rozvojovým fondem.

ČR je rovněž připravena diskutovat návrhy na pobídky pro zemědělce, které by měly zajistit vyšší investice do nových technologií a do ochrany životního prostředí. V této

souvislosti bude ČR analyzovat podmínky pro využití 10 mld. EUR, které budou vyčleněny v programu Horizont Evropa na podporu výzkumu a inovací v potravinářství, zemědělství, rozvoji venkova a biologickém hospodářství.

ČR podporuje zjednodušení pravidel pro implementaci SZP. Dlouhodobě se stavěla proti mechanismu finanční disciplíny a související krizové rezervy, jelikož je považuje za zbytečnou administrativní zátěž. EK proto musí být schopna dokázat, že tento nový model opravdu povede ke zjednodušení a mechanismus finanční disciplíny díky němu bude využíván pouze v krajní nouzi. V opačném případě ČR nemůže tuto úpravu podpořit a bude tak jako v rámci vyjednávání o nařízení Omnibus podporovat zrušení krizové rezervy. ČR je přesvědčena, že je možné neočekávané události řešit pomocí obecných mechanismů flexibility.

ČR může podpořit zavedení Strategických plánů společné zemědělské politiky, které se budou vztahovat i na přímé platby a poskytnou více prostoru členským státům pro identifikaci jejich priorit, za předpokladu že procedura pro schvalování strategických plánů a jejich změn nebude přinášet neúměrnou administrativní zátěž.

V rámci Evropského námořního a rybářského fondu je prioritou ČR podpora sladkovodní akvakultury a ČR se zasazuje o zařazení podpory investic do sladkovodní akvakultury přispívajících k posílení konkurenceschopnosti. S ohledem na omezené zájmy a nízkou alokaci ČR v rámci Evropského rybářského a námořního fondu ČR nebude prosazovat navýšení alokace fondu oproti předloženému návrhu.

ČR může podpořit navýšení objemu finančních prostředků na nástroj LIFE a souhlasí s rozdělením jeho intervencí na klimatická opatření včetně přechodu na čistou energii a na programy v oblasti životního prostředí. ČR bude v rámci vyjednávání legislativy prosazovat takové podmínky pro čerpání, které jí umožní zapojit se aktivně do implementace tohoto programu.

IV. Migrace a ochrana hranic

Unijní politiky spojené s fungováním schengenského prostoru a migrací jsou pro ČR jedny z politicky nejdůležitějších a jejich financování by mělo být unijním rozpočtem odpovídajícím způsobem reflektováno. ČR proto vítá vytvoření nové samostatné rozpočtové kapitoly i větší zaměření již existujících fondů na politiky spojené s migrací, azylem a správou hranic.

ČR obecně podporuje adekvátní navýšení prostředků na migraci a ochranu hranic, neboť tato rozpočtová kapitola je v současném programovém období podfinancována. Z tohoto důvodu podporuje, aby se odpovídajícím způsobem navýšily prostředky na Azylový a migrační fond a na nový Fond na integrovanou správu hranic.

Na druhé straně si je ČR vědoma, že navrhovaný nárůst prostředků je markantní a z tohoto důvodu je zapotřebí zajistit, aby se prostředky na tyto politiky využily efektivně, aby pro čerpání těchto prostředků existovaly připravené a realizovatelné projekty a využití prostředků tak bylo komplementární k národním zdrojům.

ČR souhlasí s tím, že je třeba reagovat na výzvy spojené se zintenzivněním migračních a uprchlických tlaků v posledních letech. ČR rovněž oceňuje, že Komise v této rozpočtové kapitole přistupuje k otázce migrace a správy hranic komplexně.

Především v případě prostředků ve sdíleném řízení bude ČR prosazovat co možná nejvyšší flexibilitu členských států při rozhodování o prioritách a oblastech, do nichž mají být tyto zdroje investovány, a při vyjednávání sektorové legislativy bude usilovat o oslabení stávajícího striktního tematického zaměření.

ČR není zřejmé, jaké jsou výhody navrhovaného rozpočtového oddělení úzce souvisejících témat, jakými jsou migrace (kapitola IV) a vnitřní bezpečnost (kapitola V). V současnosti jsou totiž pokryty v rámci rozpočtové kapitoly III.

Ve spojitosti s bojem proti nelegální migraci nebo ochranou vnějších hranic EU bude pro ČR zásadní, aby tematické priority, na něž se financování zaměří, splňovaly podmínku evropské přidané hodnoty a aktivity jimi financované přinášely skutečné výsledky. Z pohledu ČR je současně zásadní, aby nebyla opomíjena odpovědnost členských států za zajištění vnitřní bezpečnosti na jejich území a jejich podíl na ochraně vnější hranice EU. ČR bude rovněž dbát na to, aby bylo respektováno avizované rozdělení finančních prostředků (tj. aby např. nedocházelo k přesunu prostředků pro celní politiku na úkor ochrany hranic).

ČR je přesvědčena, že do řešení výzev souvisejících s migrací musí být odpovídajícím způsobem zapojeny agentury EU a obecně proto vítá odpovídající navýšení zdrojů na jejich činnost.

ČR bude požadovat po Evropské komisi vysvětlení, proč vytvořila společné nařízení pro sdílené řízení a jaké přínosy v tomto kroku spatřuje. ČR se k tomuto návrhu, který zahrnuje taktéž AMF, ISF a BMVI, staví velice skepticky zejména s ohledem na skutečnost, že obecné nařízení zavádí velké množství výjimek a odlišných pravidel, a vytváří tak nepřehlednou dvojkolejnost. ČR by preferovala samostatné nařízení, které by rámcově vycházelo z obecného nařízení, nicméně by zahrnovalo specifika pro AMIF, ISF a BMVI.

V. Bezpečnost a obrana

Dosavadní zapojení prostředků EU do financování činností v této kapitole považuje ČR za nedostatečné. ČR tak podporuje odpovídající navýšení prostředků, pro posílené prostředky však musí být zajištěna efektivní absorpční kapacita, tj. projekty s evropskou přidanou hodnotou.

Pro ČR je zásadní, aby byla zajištěna komplementarita a provázanost při řešení bezpečnostních otázek, které spadají do více rozpočtových kapitol (IV, V, VI), a to zejména takových, které mají vnitřní i vnější dimenzi.

ČR souhlasí s využitím prostředků na budování kapacit členských států a zlepšení operativní spolupráce příslušných orgánů. Za pozitivní považuje rovněž snahu zjednodušit čerpání tak, aby bylo poskytnutí finančních prostředků rychlé a nekomplikované. V případě civilní ochrany pak oceňuje rovněž fakt, že prostředky bude možné čerpat nejen na náklady spojené s přepravou.

U ISF a rescEU bude v rámci sektorové agendy nutné zajistit, aby v případě zavedení tematických priorit splňovaly tyto oblasti princip evropské přidané hodnoty a nelimitovaly se pouze na některé druhy katastrof či pouze například na terorismus a radikalizaci.

Posilování evropské obranné spolupráce je jednou z národních priorit a ČR tak podporuje posílení prostředků na tuto oblast. Prostředky na vojenskou spolupráci

musí být komplementární k národním zdrojům. ČR podporuje možnost financování vojenské mobility za pomoci Nástroje pro propojení Evropy a bude podporovat posílení strukturované spolupráce. ČR je na evropské úrovni dlouhodobě aktivní v oblasti boje s hybridními hrozbami a strategické komunikace a v této souvislosti bude podporovat vyčlenění adekvátních prostředků z rozpočtu EU na tyto aktivity.

ČR vnímá, že zásadní úlohu při praktické implementaci těchto aktivit sehrávají agentury EU, zejména Agentura EU pro prosazování práva (Europol) a Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL), a v této souvislosti podporuje posílení prostředků na jejich aktivity.

Pozice bude dále zpřesňována na základě návrhů příslušné sektorové legislativy.

VI. Sousedství a svět

ČR podporuje odpovídající navýšení zdrojů pro posílení pozice EU jako globálního hráče a stabilizaci sousedství EU včetně financování nových výzev.

Mezi hlavní priority ČR patří v tomto ohledu **podpora stabilního a prosperujícího sousedství EU** (zejména efektivní předvstupní a sousedská politika včetně podpory Západního Balkánu), **podpora bezpečnosti, lidských práv, stability a odolnosti EU** (kybernetická bezpečnost včetně strategické komunikace, hybridní hrozby, humanitární pomoc a podpora odolnosti partnerských zemí), **řešení migrační krize a odstraňování kořenů migrace v zemích původu** (předcházení nelegální migraci, boj proti pašerákům a obchodování s lidmi, ochrana nuceně vysídlených a efektivní rozvojová spolupráce zacílená na podporu zaměstnanosti).

Pro tyto výdaje musí být zajištěna efektivní absorpční kapacita a musí splňovat princip evropské přidané hodnoty.

Současně musí být zajištěno, že veškeré tyto aktivity a jejich financování jsou komplementární k národním aktivitám či k činnostem mezinárodních organizací.

ČR může podpořit vytvoření jednotného vnějšího nástroje NDICI, celkové zjednodušení struktury rozpočtu i posílení efektivity čerpání. Zásadní podmínkou této podpory je adekvátní zajištění dlouhodobých priorit ČR (vytvoření oken pro jednotlivé iniciativy EU, především pak prominentního okna pro evropskou politiku sousedství včetně odpovídajících prostředků na Východní partnerství a zajištění odpovídajícího financování těchto priorit). Současně by měla být umožněna určitá, jasně definovaná flexibilita převodu finančních prostředků mezi těmito jednotlivými okny, za podmínky, že nebude ohrožena akceschopnost projektů v daných oknech. Finální pozice ČR bude do značné míry záviset na konkrétních podmínkách nastavení financování klíčových priorit ČR v rámci NDICI.

Zahrnutí EDF přímo do architektury rozpočtu EU je ČR připravena podpořit v případě, že bude garantována transparentnost, dostatečná kontrola využití finančních prostředků ze strany členských států v rámci tohoto nástroje v rozpočtu a jeho jednoduchá administrace. ČR se v této souvislosti staví rezervovaně k návrhu na posílení flexibility NDICI, která odráží stávající praxi v EDF, zejména možnost převádět nevyužité částky a možnost opětovného použití částek zrušených závazků.

Ke zřízení rezervy pro nové výzvy a priority v rámci NDICI se ČR staví pozitivně. Bude však v rámci sektorové legislativy analyzovat konkrétní podmínky jejího fungování, především její výši, podmínky pro její mobilizaci a možný dopad na celkové fungování Nástroje.

ČR rovněž souhlasí s tím, že IPA, HAI, stejně jako prostředky na SZBP a zdroje pro zámořská teritoria zůstanou vyčleněny mimo NDICI. Především v případě IPA bude ČR dbát na to, aby tento nástroj zahrnoval dostatek prostředků, které poskytnou kandidátským zemím odpovídající podporu pro dosažení pokroku před jejich vstupem do EU

U inovativních finančních nástrojů je třeba nalézt rovnováhu mezi závazky ODA a udržitelností těchto nástrojů, které lze dosáhnout zejména důkladným posouzením rizikovitosti investic a schopnosti přijímajících zemí tuto formu podpory využít a následně splácet.

Z hlediska nástrojů stojících mimo rozpočet EU ČR vnímá opodstatněnost Evropského mírového nástroje, neboť financování aktivit v jeho působnosti neumožňují Smlouvy. Naopak v případě svěřenských fondů je nevýhodou jejich nesystémovost a omezenější forma kontroly využití finančních prostředků ze strany členských států, proto ČR jejich použití v obecné rovině nepodporuje. Jejich využití by se mělo zvážit pouze v případě, kdy nenadálé události není možné nebo žádoucí financovat prostřednictvím rozpočtu EU

ČR bude usilovat o odpovídající navýšení finančních prostředků na zabezpečení strategické komunikace v rámci rozpočtu EU (zejména StratCom East), což je její dlouhodobou prioritou. V rámci jednání o sektorové legislativě VFR je třeba určit odpovídající rozpočtovou kapitolu, která by tuto oblast měla pokrývat tak, aby členské státy měly nad financováním vyšší kontrolu. Finální pozice ČR bude dále zpřesňována na základě návrhů příslušné sektorové legislativy.

VII. Evropská veřejná správa

I když ČR sdílí názor Komise, že je třeba, aby Evropská veřejná správa měla odpovídající zdroje, aby mohla plnit své základní funkce a aby byla schopná přilákat a udržet si kvalitní uchazeče ze všech členských států, nepovažuje návrh celkové alokace na Evropskou veřejnou správu za přiměřený (administrativní výdaje jsou jednou z nejvíce rostoucích kapitol rozpočtu). Nárůst o 23 % v běžných cenách (o 7 % ve stálých cenách) není dle ČR v souladu s cílem konsolidace výdajů na administrativu, a to navíc v kontextu brexitu. Instituce, které doposud nespĺnily cíl 5% snížení zaměstnanců, kterého mělo být dosaženo do r. 2017, by měly i nadále pracovat na jeho splnění. ČR podporuje, aby se v roce 2023 provedla revize zaměstnaneckých předpisů a aby se diskutovalo o možné důchodové reformě, která by zajistila dlouhodobou udržitelnost výdajů na penzijní systém institucí EU. Vzhledem k tomu, že ČR je od července 2017 oficiálně nedostatečně zastoupena na rezervních seznamech EPSO (stala se jednou z tzv. „Focus countries“) a je obecně nedostatečně zastoupená v institucích EU, bude třeba usilovat o to, aby při najímání nových zaměstnanců byla zajištěna zeměpisná rovnováha (tj. spravedlivé zastoupení všech ČS) ve všech institucích EU.

Flexibilita rozpočtu EU

ČR obecně souhlasí s tím, že budoucí rozpočet by měl mít odpovídající mechanismy flexibility, aby dokázal reagovat včas a adekvátně na neočekávané události a nové výzvy. ČR je připravena diskutovat navýšení flexibility rozpočtu EU a jednotlivých programů, současně však požaduje, aby se stávající systém mechanismů flexibility reformoval a zjednodušil. ČR vítá, že EK navrhuje posílení marginů v rámci jednotlivých rozpočtových kapitol, které mohou být rychle využity na financování

nenadálých událostí v rámci daných kapitol. ČR naopak vnímá negativně, že návrh EK zachovává všechny existující zvláštní nástroje (Rezerva na pomoc při mimořádných událostech (EAR), Fond solidarity EU (FSEU), Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF) a Nástroj flexibility), jejichž alokace byla téměř zdvojnásobena, aniž odstraňuje možné duplicity mezi nástroji. ČR se staví kriticky zejména k zásadnímu navýšení Nástroje flexibility až na 1 mld. EUR ročně. Nástroj flexibility nebyl v minulosti nikdy vyčerpán, takovéto navýšení vidí ČR proto jako bezdůvodné. ČR bude rovněž požadovat, aby EK transparentně a pravidelně informovala o zbývajících částkách, které jsou k dispozici na jednotlivé mechanismy flexibility.

ČR nevidí v současnosti důvody pro to, aby Rezerva na pomoc při mimořádných událostech (EAR) mohla být využívána na krizi uvnitř EU a v této souvislosti byla její alokace zdvojnásobena. Dle ČR lze na tento účel využít Fond solidarity EU. U těchto dvou nástrojů tak ČR vidí jasnou duplicitu a Fond solidarity je proto možné zrušit. Stejně tak ČR nepodporuje pokračování Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF), opatření financovaná z tohoto fondu lze zabezpečit v rámci ESF+.

ČR také nepodporuje, aby nová „Rezerva Unie“, která však v podstatě představuje přejmenování stávajícího Globálního marginu pro závazky, byla financována ze zrušených závazků v předchozím roce. ČR obdobně jako většina členských států již tento koncept krizové rezervy odmítla v rámci střednědobé revize současného VFR. ČR je připravena podpořit vytvoření „Rezervy Unie“, která bude založena na stávajícím konceptu Globálního marginu pro závazky, který je financován z nevyužitých závazků předchozích let a umožňuje přesouvat nevyužité závazky v letech mezi jednotlivými rozpočtovými kapitolami. S ohledem na zajištění předvídatelnosti objemu prostředků rozpočtu EU v rámci jednotlivých let ČR preferuje zachování stropů pro úpravy stropů plateb tak, jak byly nastaveny v rámci VFR 2014-2020. ČR bude podporovat jednoznačné řešení pro rozpočtování speciálních nástrojů tak, aby se předešlo nejasnostem existujícím ve stávajícím období 2014-2020. ČR obecně preferuje, aby celkový strop plateb pro 7letý rámec nebyl překročen.

ČR je připravena diskutovat podmínky pro navýšení flexibility u programů, tj. zvýšení částky, která bude moci být převedena mezi jednotlivými programy v rámci jedné kapitoly, z 10 na 15 %, je však zapotřebí zajistit rozpočtovou předvídatelnost a dostatečnou informovanost členských států. ČR nebude podporovat přesuny prostředků z politik ve sdíleném řízení (tj. kohezní politika, SZP), u kterých závazky musí i nadále představovat cíle, přičemž jejich úpravu by bylo možné schválit pouze jednomyslně v rámci revize VFR. ČR bude podporovat mechanismy, které tuto garanci členským státům dají (rozpočtová podkapitola, zakotvení do nařízení k VFR, atd.) O přesunu prostředků v rámci svých národních obálek mohou rozhodovat pouze členské státy.

Příjmová strana rozpočtu

ČR se domnívá, že současný způsob financování rozpočtu EU je příliš komplexní a je třeba jej výrazně zjednodušit. Odchod UK je ideální příležitostí pro zrušení všech korekcí, ke kterému by mělo dle ČR dojít hned od počátku VFR 2021+.

Za nejvhodnější kritérium pro stanovení výše odvodů/příspěvků jednotlivých členských států do rozpočtu ČR nadále považuje HND, který nejlépe vystihuje jejich ekonomickou vyspělost a představuje dlouhodobě aplikovaný a spravedlivý klíč.

Návrhy na úpravy stávajících zdrojů a zavedení nových je ČR připravena diskutovat v širším kontextu podoby VFR 2021+, nové zdroje musí splňovat principy subsidiarity, proporcionality a spravedlivého dopadu na členské státy. Obecně se však ČR domnívá, že rozšiřování škály zdrojů financování jde spíše proti snaze o zjednodušení systému.

Dle ČR by jejich zavedení nebylo efektivní ani z důvodu, že mají dle odhadů EK do rozpočtu EU přinést souhrnně pouze 12 % celkových příjmů (stejný objem jaký v současnosti pokrývá stávající zdroj z DPH či tradiční vlastní zdroje).

Zdroj založený na konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) si lze v současnosti představit jen obtížně, zejména vzhledem k tomu, že řada členských zemí dlouhodobě kritizuje samotné zavedení společného konsolidovaného základu.

Zdroj založený na objemu nerecyklovaných plastů má spíše regulativní charakter a lze tak očekávat, že prostředky z tohoto nástroje by se postupně snižovaly. V tomto případě tedy nelze hovořit o dlouhodobém řešení.

Zdroj založený na ETS by obecně penalizoval členské státy, které mají vyšší příjmy z prodeje emisních povolenek (především nové členské státy), tj. penalizoval by členské státy za strukturu hospodářství.

ČR pak bude požadovat od EK vyjasnění, v čem spočívá návrh na zjednodušení a modernizaci zdroje z DPH. S ohledem na skutečnost, že EK chce tento zdroj nově vázat přímo na výběr DPH, jej bude ČR primárně posuzovat z hlediska principu subsidiarity.

ČR může v rámci úsilí o zjednodušení systému financování a odstranění všech rabatů v současné podobě podpořit snížení národního podílu na výběru cel na 10 %.

Předkládaný návrh reformy příjmové strany rozpočtu EU spíše může celá jednání o VFR zkomplikovat a může tak oddálit včasnou dohodu, proto by ČR preferovala ponechat rozpravu o nových vlastních zdrojích až po uzavření dohody k VFR 2021-2027.

Zahrnutí principu „vlády práva“ jako kondicionality čerpání

ČR podporuje dodržování zásad právního státu („rule of law“) a ostatních hodnot, na kterých je založena Unie, a je si vědoma nutnosti existence efektivního systému jejich ochrany.

ČR je současně toho názoru, že by nemělo docházet k dublování již existujících mechanismů a měl by vždy být dostatečně rozpracován vztah nově navrhovaných postupů s těmi již existujícími, včetně koherence celého systému.

ČR přitom připouští, že dosavadní postupy se v některých oblastech ukázaly jako nedostatečně účinné, nicméně má za to, že tento fakt je dán spíše politickou citlivostí daného tématu, nežli nedostatečností některého z již existujících postupů.

ČR je otevřena diskuzi o zefektivnění právních nástrojů, které by měly zaručit vymáhání dodržování základních zásad EU stanovených primárním právem. V tomto kontextu ČR podotýká, že je-li zájem na adekvátním řešení současného nastavení kontroly dodržování obecných principů, mělo by se tak dít v rámci obecné diskuze nad primárními mechanismy fungování EU.

S ohledem na výše řečené má ČR pochybnosti o tom, zda předložený návrh zapadá do současné koncepce mechanismů určených pro kontrolu dodržování základních principů EU zakotvených v čl. 2 Smlouvy o EU (SEU). Primární právo v současnosti disponuje základním mechanismem pro ochranu a kontrolu dodržování zásad právního státu, a to v čl. 7 SEU. Tento mechanismus je na úrovni jednotlivých orgánů doplněn dalšími, dílčími postupy, jejichž ambicí je posílit systém ochrany a kontroly. Jedná se zejména o pravidelný dialog Rady pro obecné záležitosti o právním státu a instrument Evropské komise preventivního charakteru ze dne 11. 3. 2014 nazvaný „Nový postup EU pro posílení právního státu“, který umožňuje řešit případy ohrožení právního státu v členských státech systémového charakteru (*systemic threat*) v dřívějším stádiu, než by byly naplněny podmínky pro aktivaci mechanismu dle čl. 7 SEU.

V tomto kontextu ČR podotýká, že tento „nový postup“ byl zpochybněn Právní službou Rady, neboť podle ní není v souladu se zásadou svěřených pravomocí, kterou se řídí kompetence orgánů EU. Zatímco se mnohé členské státy včetně ČR ztotožňují se stanoviskem Právní služby Rady, že pro „nový přístup“ neexistuje ve Smlouvách právní základ, ostatní členské státy a rovněž EP podporují názor EK, že její postup je založen na pravomocích svěřených jí současným zněním Smluv. V tomto ohledu je i v případě návrhu nařízení, jehož cílem je zajistit řádné a efektivní nakládání s finančními prostředky z unijních fondů, ČR skeptická vůči zvolenému právnímu základu.

ČR proto bude v průběhu jednání žádat o vyjasnění některých principiálních otázek - například, jak navrhovaný postup zapadá do současné systematické ochrany základních zásad EU. ČR má za to, že je velice obtížné oddělit mechanismus, který by postihoval obecný nedostatek v souvislosti se zásadami právního státu ve vztahu k řádné finanční správě nebo ochraně finančních zájmů EU od obecné otázky dodržování zásad právního státu. Dle ČR demonstrativní výčet možných dotčených oblastí v čl. 3 předmětného návrhu osciluje mezi několika úrovněmi, tj. na jedné straně jsou vybrané oblasti zaměřeny na řádnou finanční správu či ochranu finančních zájmů EU (přičemž však spíše implikují případy nesprávného správního postupu, či správního pochybení, nikoliv však systematický nedostatek v oblasti právního státu), a na straně druhé jsou zde oblasti, které by se dotýkaly konceptu právního státu jako celku (čl. 3 odst. 2 návrhu).

Dle ČR si nelze například představit situaci, kdy by došlo k ohrožení nezávislosti soudnictví pouze ve vztahu k ochraně finančních zájmů EU a k řádné finanční správě, neboť rozhodnutí o ohrožení na této úrovni je spíše doménou čl. 7 SEU. Není zjevné, kdy by porušení dle předmětného návrhu zároveň nenaplněvalo podstatu čl. 7 SEU¹⁴.

Z výše uvedených důvodů se ČR k návrhu nařízení staví velmi rezervovaně a bez vyřešení výše uvedených výhrad nevidí jeho zavedení v souvislosti s novým víceletým finančním rámcem jako přínosné.

¹⁴ Potažmo není zřejmá provázanost mezi čl. 3 odst. 2 předmětného návrhu a čl. 7 SEU. Zhodnocení nedostatku ve smyslu čl. 3 odst. 2 návrhu by dle čtení ČR implikovalo i naplnění podstaty čl. 7 SEU, nicméně postup i forma rozhodnutí předpokládaná SEU se s předmětným návrhem zcela rozchází. Naopak pochybení dle čl. 3 odst. 1 spíše implikují jednotlivá pochybení, k jejichž řešení již existují postupy a mechanismy (např. nově zřízený Úřad evropského veřejného žalobce), nikoliv obecný nedostatek jako takový.

ČR bude podporovat, aby výše uvedené kondicionality byly aplikovány na všechny rozpočtové kapitoly, jak navrhuje Evropská komise. Primárně by však tento mechanismus měl být preventivní povahy, např. formou pozastavení závazků, a měl by umožnit dialog mezi Evropskou komisí a dotyčným členským státem. Případná preventivní resp. sankční opatření by dále měla zajišťovat rovný dopad na všechny členské státy, např. formou zastropování částek, kterých by se tato opatření mohla týkat.

ČR bude požadovat vyjasnění, jaký je vztah mezi tímto nástrojem a dalšími nástroji, jako jsou (ne)naplnění základních podmínek v rámci kohezní politiky či vazba na evropský semestr. Dále ČR bude po EK požadovat zdůvodnění, proč se případné pozastavení má aplikovat diferencovaně na programy v přímém řízení a na programy ve sdíleném řízení.

V případě, že by i přes vyjádřené připomínky bylo přistoupeno k dalšímu projednání materiálu, ČR považuje za žádoucí, aby výsledné rozhodnutí dle čl. 5 předmětného materiálu bylo předmětem hlasování Rady, a to standardní kvalifikovanou (tzn. nikoliv obrácenou) většinou. Jakýkoliv jiný přístup by znamenal změnu v pomyslném rozložení pravomocí jednotlivých institucí ve prospěch Evropské komise. Zásady právního státu jsou komplexním principem, u něž je velmi obtížné, ne-li nemožné objektivně měřit míru souladu s tímto principem nebo míru jeho porušení. Jedná se tak do značné míry též o politickou otázku, jejíž posouzení by mělo být vždy v rukou členských států, jakožto původců základních hodnot a principů, které jsou vlastní celé EU.

3) Dopad na právní řád ČR:

Sdělení Komise nemá přímý dopad na právní řád ČR. Dopad na právní řád bude mít schválené nařízení o víceletém finančním rámci EU a schválené rozhodnutí o systému vlastních zdrojů EU.

4) Dopad na státní rozpočet:

Jedná se o návrhy Komise, které budou diskutovány členskými státy a EP, nemají tak přímý dopad na státní rozpočet. Dopad na státní rozpočet bude mít od roku 2021 dále až výsledek jednání o příštím finančním rámci, přičemž klíčovými faktory budou zejména objem rozpočtu EU, struktura příjmové strany rozpočtu, výše alokace pro ČR na politiku soudržnosti EU a na společnou zemědělskou politiku EU (včetně míry spolufinancování nebo zálohových plateb). Na základě objemu rozpočtu navrženého Komisí a v důsledku brexitu se dá předpokládat postupné navýšení odvodů vlastních zdrojů oproti současnému finančnímu rámci řádově o třetinu, tj. až na cca 60 mld. Kč ročně. Finální dopad navrženého zvýšení národního spolufinancování na státní rozpočet bude záviset rovněž na tom, jak se v programovém období rozdělí břemeno národního podílu na spolufinancování mezi státní rozpočet a konečné příjemce.

5) Další relevantní dopady (např. na životní prostředí, hospodářské, sociální apod.):
Nejsou známy.

6) Pozice zástupců sociálních a hospodářských partnerů, zástupců samosprávy, nevládních organizací a případně dalších osob:

Bude doplněna

7) Pozice EK a EP:

EK je autorem dokumentu.

EP přijal na plenárním zasedání 30. května 2018 usnesení obsahující stanovisko vztahující se k návrhu VFR pro roky 2021 - 2027¹⁵.

Usnesení EP poukazuje na nesrovnalosti ve výpočtu škrťů v návrhu VFR. Komise při jeho představení uvedla mimo jiné, že rozpočet společné zemědělské politiky a kohezní politiky se oproti současnému rámci sníží pouze o 5 – 7 %. Podle výpočtů EP však rozpočet zemědělské politiky ve skutečnosti klesne o 15 % a kohezní o 10 %. Poslanci proto důrazně požadují, aby financování obou politik zůstalo na stávající úrovni.

V přijatém usnesení kritizují, že reálný objem dostupných finančních prostředků se v novém rámci sníží. Vyjadřují tím tak zklamání nad navrhovanou výší VFR na úrovni 1,1 bilionu EUR, která nebude podle jejich názoru pro financování budoucích naléhavých potřeb Unie dostatečná.

EP rovněž opakuje své v minulosti zdůrazňované prioritní oblasti – EU by měla zásadně navýšit výdaje na program Erasmus+, výzkum, vývoj, podporu malých a středních podniků a boj s nezaměstnaností. Vyšší finance potřebují také oblasti obrany, migrace a vnějších vztahů.

EP naopak podporuje návrhy Komise, pokud jde o reformu systému vlastních zdrojů, kterou považuje za velmi pozitivní součást balíčku. Konkrétně vítá navrhované zavedení tří nových vlastních zdrojů a zjednodušení toho stávajícího založeného na výpočtu DPH.

Stejně tak EP vítá zásadu, podle níž by budoucí příjmy pocházející přímo z politik EU měly být začleněny do rozpočtu EU, a plně podporuje zrušení veškerých rabatů a dalších korekcí.

Poslanci dále připomínají, že obecně souhlasí s mechanismem, na jehož základě bude možné, aby členské státy nerespektující hodnoty zakotvené v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU) nesly finanční následky. Návrh Komise v tomto směru bere EP na vědomí, hodlá však pozorně posoudit a zavést nezbytná ustanovení, která by vyloučila jeho případné nežádoucí dopady na koncové příjemce tohoto opatření.

8) Pozice členských států:

EE, LV a LT považují návrh za dobrý základ k diskusi. Chápu začlenění nových priorit, nicméně ne na úkor koheze a zemědělství. Jsou tak ochotni diskutovat navýšení celkového objemu rozpočtu. Konvergenci považují za stěžejní a nemohou akceptovat dramatické snížení alokace na tuto oblast a na jednotlivé ČS. EE je pro ustanovení záchranných sítí. Za stěžejní indikátor pro alokaci prostředků na ČS i nadále považují HDP per capita. Podporují konvergenci přímých plateb, návrh EK v tomto není dostatečně ambiciózní. Jsou také proti snižování prostředků na rozvoj venkova. Z dalších politik podporují zejména CEF a investice do obrany. V případě vnějších vztahů by uvítali obnovení nástroje politiky sousedství (ENI), který je pro sousedské země více čitelný.

¹⁵ EP tímto krokem navazuje na další dvě parlamentní usnesení z letošního března, ve kterých představil svou pozici k financování aktivit Unie po roce 2020. První se týkalo nastínění prioritních oblastí EP (příprava postoje) k VFR a druhé reformy systému vlastních zdrojů Unie.

Pro **PL** a **HU** je začlenění nových priorit zřejmé, ale nelze je financovat na úkor politik daných Smlouvami, které dokazují svoji důležitou roli. Nelze takto vytvářet konflikty mezi stávajícími a novými politikami EU. HU je ochotno přispívat do rozpočtu více, nebránilo by se celkovému objemu až na úrovni 1,2 % HND EU. Nová alokační metoda musí být co nejpodobnější té současné, založená na HDP per capita. Dle HU není možné, aby integrace migrantů probíhala na úkor koheze, když se jedná o novou výzvu. Oba ČS jsou připraveny podpořit nástroje řádného finančního řízení. Nicméně napojení rozpočtu na právní stát v současné podobě považují za velké posílení pravomoci EK, s čímž nesouhlasí. Je třeba větší opatrnosti. HU také podporuje odstranění všech korekcí a je opatrné vůči nově navrhovaným vlastním zdrojům, zejména CCCTB.

NL, DK, SE, FI a **AT** považují navrhovaný celkový objem za příliš vysoký a požadují jeho zachování na úrovni 1 % HND EU. VFR musí projít modernizací, zaměřit se na oblasti s evropskou přidanou hodnotou a financování nových priorit kompenzovat snížením výdajů v jiných oblastech. Podporují posílení kondicionalit, včetně napojení výdajů na dodržování právního státu. **NL, DK** a **SE** nemohou akceptovat nerovnoměrný nárůst příspěvků do rozpočtu, stěžejní tak bude diskuse o navrhovaném degresivním odstranění rabatů. **FI** vyjádřilo podporu zemědělské politice, důležité je pro něj zachovat alokaci na rozvoj venkova. **SE** a **FI** také dále analyzují návrh nových vlastních zdrojů a to zejména z hlediska jejich dopadu na kompetence ČS. **FI** pak vítá degresivní odstranění rabatů.

FR a **DE** jsou ochotny podpořit větší objem rozpočtu, nicméně musí dojít k jeho reformě založené na modernizaci, zajištění kondicionalit, zvýšení efektivity, zaměření na evropskou přidanou hodnotu, napojení na dodržování právního státu a pro DE také napojení na evropský semestr. DE nemůže mezeru v příspěvcích danou odchodem UK financovat samo, ostatní ČS se musí přidat. FR podporuje okamžité odstranění rabatů a podporuje nové vlastní zdroje (zahrnutí také digitálního zdanění). Kohezní politika dle ní potřebuje reformu danou také změnou alokační metody, která by měla zahrnovat socioekonomická kritéria, nejen HDP per capita. Naopak nemůže akceptovat navrhované snížení pro zemědělskou politiku, které znamená nerovnoměrné zatížení ČS a ohrožuje životaschopnost farmářů. Omezení počtu nástrojů v případě zahraniční politiky dle FR narušuje politické priority EU v této oblasti.

IE je také otevřeno diskusi o navýšení celkového objemu rozpočtu, pokud bude rozdělení prostředků rovnoměrné. Snížení v případě zemědělské politiky nejsou pro IE akceptovatelná. Vítá zaměření na mladé lidi – Erasmus+ apod. a navrhovanou strukturu zahraničních nástrojů. Je otevřeno diskusi o nových zdrojích.

PT, EL, IT a **ES** považují návrh za málo ambiciózní. Důležité jsou pro ně jak nové priority – opatření v oblasti migrace, digitalizace, podpora mladých, studentů nebo věda a výzkum, relevantní ale také zůstávají tradiční politiky koheze a zemědělství. Nevítají tedy snížení u těchto dvou. Dle PT a IT je koheze o to důležitější, vzhledem k stále přetrvávajícím dopadům ekonomické krize. Dle IT by alokační metoda měla zahrnovat také indikátor nezaměstnanosti, zejména mladých, a sociální inkluzi. ES zdůrazňuje potřebu dostatečných prostředků na zemědělství, nové priority by dle něj měly být začleněny do stávajících politik. ES se staví negativně vůči posilování FRONTEX a vytváření evropské armády, která by hlídala hranice, což je úkolem ČS, které na to mají své prostředky. Tyto ČS vítají zahrnutí kondicionalit, včetně

dodržování právního státu. EL a IT uvítali návrh v oblasti nových vlastních zdrojů, EL by uvítalo diskusi opět o FTT, jako zdroji rozpočtu.

SI a **HR** vítají zahrnutí nových priorit, nicméně obavy mají ohledně snížení v kohezi a zemědělství. Tyto politiky hrají klíčovou roli v konvergenci v rámci EU a mají jasnou přidanou hodnotu. Pro **HR** je pozitivní navýšení v případě Erasmus+, posílení ochrany vnějších hranic a opatření v oblasti migrace. I nadále podporuje programy zaměřené na rozšíření EU. Prosazuje také zjednodušení systému vlastních zdrojů, odstranění rabatů a je otevřeno zavedení nových vlastních zdrojů.

SK je připraveno přispívat do rozpočtu více, nicméně musíme zajistit financování tradičních politik koheze a zemědělství. Navrhované úspory nejsou propořční.

Dle **RO** budoucí VFR musí podporovat dlouhodobé priority stanovené ve Smlouvách. Jednání musí vyústit v rovnovážnou dohodu, respektující stávající politiky stejně jako nové priority. RO vítá, že koheze a zemědělství jsou i nadále hlavními politikami, nicméně obavy má vůči navrhovaným snížením. V případě zemědělské politiky se RO obává zastropování přímých plateb, naopak vítá kroky k jejich konvergenci. Vítá konvergenční nástroj a podporu strukturálních reforem. Hlavními aspekty VFR jsou pro RO zjednodušení, role evropského semestru, transparentnost a inkluzivita.

MT nadále považuje za stěžejní kohezní politiku. Navrhované snížení je nešťastné, koheze je efektivní, ale ještě nedosáhla svého cíle. Indikátor HDP per capita je důležitý, nicméně nereflektuje celkovou situaci ČS. Zdvojnásobení financí Erasmus+, stejně jako financování opatření na řešení migrace vítá. V žádném případě není možné schválit nerovnoměrné dopady na ČS, zejména v zemědělské politice – viz velikost farem na MT. Rozpočet EU by neměl být financován přímými daněmi, s tímto bude hodnotit návrh v případě OR.

Dle **BE** je nutné zajistit rovnoměrný dopad na ČS u příspěvků do rozpočtu, BE bude velmi ovlivněna odchodem UK v oblasti HND (očekává dopad ve výši až 3 %). Zejména v oblasti cel bude třeba velkých výdajů. Zdůrazňuje proto nutnost zahrnout do VFR program, který tyto dopady eliminuje. Podporuje iniciativu EK napojit výdaje na dodržování právního státu, což je v souladu s důležitou rolí základních hodnot EU.

LU vítá zaměření návrhu na modernizaci VFR. V případě vlastních zdrojů má nejasnosti ohledně reformovaného zdroje z DPH. Je proti snížení nákladů na výběr cel.

UK by dalo větší důraz na efektivnost rozpočtu a změření na zamezení podvodům, dle zpráv EÚD. UK je ochotno nadále přispívat do programů zajišťujících bezpečnost Evropy a vědu a výzkum. Uvítá konstruktivní diskusi na téma začlenění UK do takovýchto programů v budoucnu

CY návrh je uspokojivým začátkem diskusí. Struktura reflektuje politické priority EU dle agendy z Bratislavy a Římské deklarace. Celkový objem by měl být zachován na 1 % HND, proto je opatrné vůči návrhu jej navýšit. Je otevřeno diskusi nad zastoupením tradičních politik v rozpočtu. K novým vlastním zdrojům je skeptické, zejména vůči CCCTB.

9) Projednání v Parlamentu ČR:

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se svým 91. usnesením ze dne 24. května 2018 usnesl návrh nařízení projednat.

10) Procedurální otázky:

Sdělení Komise nemá přímou oporu v zakládacích Smlouvách, návrh bude diskutován v rámci Rady, o návrhu však nebude hlasováno. Hlasovat se bude o navržených legislativních návrzích – o nařízení o víceletém finančním rámci EU a o rozhodnutí o vlastních zdrojích.

a) Právní základ EU/ES: čl. 311, 312 SFEU

b) Hlasovací procedura: Nařízení o víceletém finančním rámci EU bude schváleno jednomyslně Radou po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, který se usnáší většinou hlasů všech svých členů (čl. 312, odst. 2 SFEU). Rozhodnutí o vlastních zdrojích bude schváleno jednomyslně Radou po konzultaci s Evropským parlamentem. Rozhodnutí vstoupí v platnost až po schválení členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy (čl. 311 SFEU).